

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВНІЧНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ПІВНІЧНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

20.09.2018

№ 06-33/18

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ

*за результатами державного фінансового аудиту
діяльності Державного підприємства «Черкаський державний
науково-дослідний інститут техніко-економічної інформації в
хімічній промисловості»
за період з 01.01.2015 по 31.05.2018*

м. Черкаси
2018 рік

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності Державного підприємства «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-економічної інформації в хімічній промисловості» (далі – ДП «Черкаський НДІТЕХІМ», Підприємство) за період з 01.01.2015 по 31.05.2018.

Аудиторське дослідження проведено відповідно до ст. 2 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939 (далі – Закон № 2939), Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 № 361 (із змінами та доповненнями), п. 2.9 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби на II квартал 2018 року та п. 4.1.4.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північного офісу Держаудитслужби на II квартал 2018 року.

Аудиторське дослідження проведено згідно Програми державного фінансового аудиту діяльності ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» за період з 01.01.2015 по 31.05.2018, затвердженої начальником Управління Північного офісу Держаудитслужби в Черкаській області (далі – Управління).

Аудиторський звіт призначений для керівництва Підприємства та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, як органу управління (далі – Мінекономрозвитку, Уповноважений орган управління).

За рішенням керівництва Держаудитслужби, результати аудиту можуть бути надіслані іншим зацікавленим органам державної влади, органам місцевого самоврядування та оприлюднені.

Аудит проведено в період з 27.06.2018 по 20.09.2018.

Державним фінансовим аудитом охоплено ресурсів (коштів та майна) на загальну суму 2 126,05 тис. грн (в т.ч.: коштів на суму 998,71 тис. грн, майна на суму 1 127,34 тис. грн).

Аудиторський звіт підготовлено працівниками відділу контролю у галузі ЖКГ, інфраструктури та зв'язку, працівником відділу взаємодії з правоохоронними органами Управління. Перелік осіб, що приймали участь в аудиторському дослідженні, наведено в додатку 1 до даного аудиторського звіту.

ЗМІСТ

I. Вступ.....	4
1.1. Інформація про ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»	4
1.2. Обґрунтування причин проведення державного фінансового аудиту діяльності	7
II. Результати аудиторських процедур.....	8
2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства.....	8
2.2. Результати дослідження чинників, які негативно впливали (впливають) на діяльність Підприємства	25
2.2.1. Окремі рішення посадових осіб Підприємства та Регіонального відділення Фонду державного майна України, що стосуються орендних відносин, призвели (можуть призвести) до недоотримання коштів Підприємством	25
2.2.2. Прийняття керівництвом Підприємства рішення щодо здійснення ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» підготовки, редагування та друку журналу «Хімічна промисловість України» призвело до непродуктивних витрат	39
2.2.3. Невжиття посадовими особами Підприємства дієвих заходів щодо своєчасного погашення дебіторської заборгованості призвело (може призвести) до недоотримання коштів Підприємством.....	40
2.3. Результати дослідження системи внутрішнього контролю	42
III. Висновки.....	51
IV. Рекомендації.....	52
V. Додатки.....	53

I. ВСТУП

1.1. Інформація про ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»

Підприємство протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, діяло на підставі Статуту ДП «Черкаський НДІТЕХІМ», затвердженого наказом Державного агентства України з управління державними корпоративними правами та майном від 21.06.2012 № 146, а також Статуту ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» (нова редакція), затвердженого наказом Мінекономрозвитку від 05.06.2015 № 577 (далі – Статут), та зареєстрованих в установленому порядку.

ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» - це засноване на державній власності державне комерційне підприємство, що належить до сфери управління Мінекономрозвитку (п. 1.1. Статуту).

Як передбачено Статутом (п. 1.2), Підприємство у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами Уповноваженого органу управління, нормативно-правовими актами, які видаються міністерствами, іншими державними органами.

Метою діяльності Підприємства, згідно Статуту (п. 3.1), є забезпечення наукової діяльності у сфері проведення техніко-економічних, науково-аналітичних та маркетингових досліджень з проблем хімічної, нафтохімічної, скляної промисловості та отримання прибутку за рахунок виробничої та підприємницької діяльності.

Згідно Статуту:

- *«Підприємство є юридичною особою. Права та обов'язки юридичної особи Підприємство набуває з дня його державної реєстрації в установленому законом порядку»* (п. 4.1),

- *«Підприємство має відокремлене майно, самостійний баланс, поточні та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, ідентифікаційним кодом, а також штампи і бланки зі своїм найменуванням»* (п. 4.3),

- *«Підприємство має право в порядку, установленому законодавством та Уповноваженим органом управління, учиняти правочини, набувати майнових та особистих немайнових прав, виконувати обов'язки, здійснювати претензійну роботу, бути відповідачем або позивачем у судах України та інших держав»* (п. 4.4),

- *«Підприємство діє на принципах повної господарської самостійності та самоокупності, самостійно планує свою діяльність, несе відповідальність за її наслідки та виконання зобов'язань перед бюджетами...»* (п. 4.5),

- *«Підприємство провадить зовнішньоекономічну діяльність відповідно до законодавства, мети і предмета своєї діяльності, передбачених Статутом»* (п. 4.7),

- «Підприємство виконує роботи та надає послуги за цінами і тарифами згідно із законодавством» (п. 4.8).

Згідно виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (<https://usr.minjust.gov.ua/>), ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» має наступні реквізити:

Код ЄДРПОУ	00209160
Місцезнаходження юридичної особи	18000, Черкаська обл., місто Черкаси, БУЛЬВАР ШЕВЧЕНКО, будинок 205
Організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному капіталі юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків	МІНІСТЕРСТВО ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
	Код ЄДРПОУ 00013942

Перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі частки кожного із засновників (учасників); прізвище, ім'я, по батькові, якщо засновник – фізична особа; найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код юридичної особи, якщо засновник – юридична особа	МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
	Код ЄДРПОУ засновника: 37508596
	Адреса засновника: 01008, м.Київ, Печерський район, ВУЛИЦЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО, будинок 12/2

Дані про розмір статутного капіталу (статутного або складеного капіталу) та про дату закінчення його формування	Розмір (грн.): 3506610,30
---	---------------------------

Види діяльності	Код КВЕД 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;
	Код КВЕД 58.19 Інші види видавничої діяльності;
	Код КВЕД 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й

керування;

Код КВЕД 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (основний);

Код КВЕД 73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки

Директор

КОВЕНЯ ТАМАРА ВОЛОДИМИРІВНА

Дата державної реєстрації, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу

Дата державної реєстрації: 31.12.1992
Дата запису: 29.09.2005
Номер запису: 1 026 120 0000 003427

Дата та номер запису про взяття та зняття з обліку, назва та ідентифікаційні коди органів статистики, Міндоходів, Пенсійного фонду України, в яких юридична особа перебуває на обліку:

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ:

ідентифікаційний код органу: 21680000; дата взяття на облік: 01.02.1993;

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У М. ЧЕРКАСАХ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ДФС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ:

ідентифікаційний код органу: 39497534; відомості про відомчий реєстр: (дані про взяття на облік як платника податків); дата взяття на облік: 30.07.1993; номер взяття на облік: б/н;

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ У М. ЧЕРКАСАХ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ДФС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ:

ідентифікаційний код органу: 39497534; відомості про відомчий реєстр: (дані про взяття на облік як платника єдиного внеску); дата взяття на облік: 05.05.1995; номер взяття на облік: 2302010964/23024.

Слід зазначити, що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (<https://usr.minjust.gov.ua/>), зазначений Центральний орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» - МІНІСТЕРСТВО ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ (код ЄДРПОУ 00013942), не відповідає дійсності, оскільки згідно запису від 23.12.2011 № 10731120016003210 здійснено державну реєстрацію припинення юридичної особи – зазначеного міністерства.

Відповідно до ст. 2 Указу Президента України 31 травня 2011 року № 634/2011 «Про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України»: *«Установити, що Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є правонаступником: Міністерства економіки України; Міністерства промислової політики України в частині формування та реалізації промислової політики ...».*

Відповідно до п. 7.2 Статуту: *«Уповноважений орган управління реалізує свої права щодо управління Підприємством через директора, який підзвітний Уповноваженому органу управління».*

На початок проведення аудиту, керівництво ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» здійснювала директор Ковеня Т.В.

Середня кількість працівників Підприємства: за 2015 рік – 32 особи, за 2016 рік – 35 осіб, за 2017 рік – 32 особи, за I квартал 2018 року – 31 особа.

1.2. Обґрунтування причин проведення державного фінансового аудиту діяльності

Державний фінансовий аудит діяльності ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» за період з 01.01.2015 по 31.05.2018 проведено на виконання п. 2.9 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби на II квартал 2018 року та п. 4.1.4.1 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Північного офісу Держаудитслужби на II квартал 2018 року, у рамках проведення державного фінансового аудиту діяльності підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Мінекономрозвитку.

Аудит здійснено з метою перевірки та аналізу фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю (ст. 3 Закону № 2939).

Відповідно до ч. 7 ст. 16 Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон № 185), органи Держаудитслужби проводять державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки, спрямований на запобігання фінансовим порушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного майна.

Відповідно до ст. 3 Закону № 185, майно, яке передане державним комерційним підприємствам, установам та організаціям є об'єктами управління державної власності.

II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР

2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства

2.1.1. Аналіз результатів господарської діяльності

Основним завданням аналізу є оцінка ефективності використання активів, доходів, витрат та результатів діяльності Підприємства за звітний період, виявлення факторів, які позитивно або негативно вплинули на кінцеві фінансові результати.

Основними напрямками профільної діяльності ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» є такі:

- проведення техніко-економічних досліджень з окремих проблем розвитку хімічної промисловості України;

- проведення науково-аналітичних та прогнозних досліджень, розробка аналітичних та інформаційних матеріалів про стан хімічного комплексу та скляної промисловості України, участь у розробці профільних державних та галузевих науково-технічних програм;

- проведення наукових досліджень з визначення викидів гідрофторвуглеців (ГФВ), перфторвуглеців (ПФВ) та гексафториду сірки (ГФС), викидів вуглекислого газу при виробництві та споживанні окремих видів хімічної продукції (розрахунки викидів здійснюються в рамках розробки та моніторингу Національного кадастру викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні відповідно до Кіотського протоколу);

- інформаційно-аналітична діяльність, розробка аналітичних (кон'юнктурних, технологічних, патентних, екологічних) досліджень та оглядів з проблем розвитку хімічної промисловості, хімічної технології, екології хімічних виробництв, профільних товарних ринків;

- надання консультативно-інформаційних послуг для прийняття управлінських рішень, проведення секторальних маркетингових досліджень товарних ринків хімічної і продукції;

- здійснення науково-консультативного обслуговування з проблем європейського законодавства REACH та CLP, проведення науково-практичних семінарів з актуальних проблем REACH/CLP, розробка SDS/eSDS та програмного забезпечення для паспортизації виробництва небезпечних хімічних речовин і небезпечних сумішей та ін.;

- проведення досліджень та здійснення розробок у сфері технічного регулювання виробництва та обігу хімічної продукції в Україні, гармонізації національних стандартів щодо технічних вимог та методів аналізу хімічної продукції за міжнародними та європейськими стандартами, імплементація Регламентів REACH/CLP та світових підходів (програми SAICM/GPS/GHS) в національне хімічне законодавство;

- розробка проектів національних технічних регламентів «Щодо безпеки та захисту хімічної продукції» та «Щодо класифікації небезпеки, попереджувального маркування та пакування хімічної продукції»;
- підготовка і друк науково-виробничого видання «Хімічна промисловість України»;
- надання інформаційних та поліграфічних послуг.

ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» розробляє (створює) науково-технічну продукцію (НТП), яка ґрунтується на пошуку та відборі релевантної інформації та аналітико-синтетичній обробці такої інформації (наукової, науково-технічної, комерційної, статистичної, виробничої, екологічної) та формуванні на її основі науково-технічних розробок аналітичного характеру.

Науково-технічна продукція ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» - це завершені науково-технічні роботи і послуги, які розробляються (надаються) на замовлення юридичних та фізичних осіб та призначені для доведення наукових, науково-технічних, техніко-економічних, виробничих знань (інформації), знань (інформації) щодо кон'юнктури ринків у вигляді аналітичних продуктів до стадії практичного використання замовником (прийняття управлінського рішення, безпосереднє використання у виробничій, науково-технічній, комерційній діяльності).

Основні види науково-технічної продукції, які розробляє ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» відповідно до «Методичних рекомендацій щодо розробки основних видів науково-технічної продукції ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»: аналітичні доповіді (аналітичні звіти); аналітичні записки; експертні висновки; техніко-економічні дослідження (техніко-економічні обґрунтування); маркетингові дослідження (маркетингові огляди), консультативно-інформаційні послуги для прийняття управлінського рішення, кон'юнктурно-аналітичні дослідження (дослідження кон'юнктури ринку, кон'юнктурні огляди, цінові огляди), кон'юнктурно-технологічні дослідження, аналітичні (технологічні, патентні, екологічні) огляди, аналітичні довідки (аналітико-фактографічні довідки), практикуми з окремих питань законодавства REACH/CLP, проблем міжнародного та національного технічного регулювання; паспорта безпеки на хімічну продукцію, фактографічні (статистичні, цінові, тематичні) довідки, моніторингова (оперативна) інформація.

Основними замовниками на науково-технічну продукцію аналітичного характеру ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» виступають центральні органи виконавчої влади (міністерства, агентства, інспекції, ЦОВВ зі спеціальним статусом), Генеральна прокуратура України, Служба безпеки України, профільні асоціації товаровиробників (Союз хіміків України, Скло України, Федерація роботодавців України), а також суб'єкти господарювання, наукові установи хімічної та скляної промисловості, дотичних галузей (фармацевтична, агропромисловий комплекс), як України, так і інших країн світу.

Таким чином, ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» спеціалізується на виконанні прикладних науково-технічних розробок та наданні науково-технічних послуг прикладного характеру.

Відповідно до наказу Мінпромполітики України від 29.12.2007 № 725 на ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» покладені функції інформаційно-консультативного обслуговування хімічного комплексу України з питань Європейського законодавства REACH (за цим напрямком інститут є єдиним інформаційно-консультативним центром в Україні).

ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» є атестованою науковою установою з питань науково-технічного забезпечення за науково-технічним напрямком «Проведення техніко-економічних досліджень з окремих проблем розвитку хімічної промисловості, проблем Європейського законодавства REACH» (свідоцтво про атестацію наукової установи від 03.12.2012 № 015, дія свідоцтва продовжена до 31.10.2018).

Підприємство протягом періоду, за який проводилось аудиторське дослідження, здійснювало діяльність, яка відповідає його основному науковому профілю та статутним напрямкам.

ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» не виробляє науково-технічну продукцію, яка відповідно до ст. 420 Цивільного кодексу України належить до об'єктів права інтелектуальної власності. Водночас науково-технічна продукція ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» містить елементи інтелектуальної власності та авторського права, захист яких в частині заборони передачі третій стороні та обов'язкових посиланнях при використанні НТП прописується в тексті договорів із замовниками.

В ході аудиторського дослідження не встановлено випадків сплати Підприємством винагород власникам, розробникам та іншим особам за впровадження, користування наукових розробок, патентів, винаходів, корисних моделей, торгових марок та інших об'єктів права інтелектуальної власності.

Протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, Підприємством не проводились процедури державних закупівель, в зв'язку з тим, що Підприємство не підпадало під визначений Законом України «Про публічні закупівлі» термін «замовник».

Проведеним дослідженням господарських операцій з основними засобами, іншими матеріальними та нематеріальними активами, повноти відображення їх в обліку Підприємства, законності вибуття, надання у користування, оренду та інше використання, встановлено ряд зауважень, недоліків, що описані по тексту даного аудиторського звіту.

Відповідно до п. 3.1 Статуту, Підприємство, крім іншого, утворене з метою отримання прибутку.

Загалом протягом 2015-2017 років та I кварталу 2018 року чистий дохід (виручка) від реалізації продукції ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» становив 5 423 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції 3 728 тис. грн, у тому числі:

- у 2015 році чистий дохід (виручка) становив 1 394 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції 930 тис. грн;

- у 2016 році чистий дохід (виручка) становив 1 410 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції 941 тис. грн;

- у 2017 році чистий дохід (виручка) становив 2 078 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції 1 487 тис. грн;

- у I кварталі 2018 року чистий дохід (виручка) становив 541 тис. грн, при собівартості реалізованої продукції 370 тис. гривень.

Загалом чистий дохід (виручка) Підприємства у 2017 році порівняно з 2015 роком зріс на 684 тис. грн або на 49 %, собівартість реалізованої продукції зросла на 557 тис. грн або на 60 %.

Відповідно, валовий прибуток від реалізації протягом 2015-2017 років збільшився на 127 тис. грн або на 27 % (в 2015 році - 464 тис. грн, в 2016 році – 469 тис. грн, в 2017 році – 591 тис. грн).

Графічно динаміка чистого доходу (виручки), собівартості реалізованої продукції, валового прибутку від реалізації протягом 2015-2017 років зображено на рис. 1.

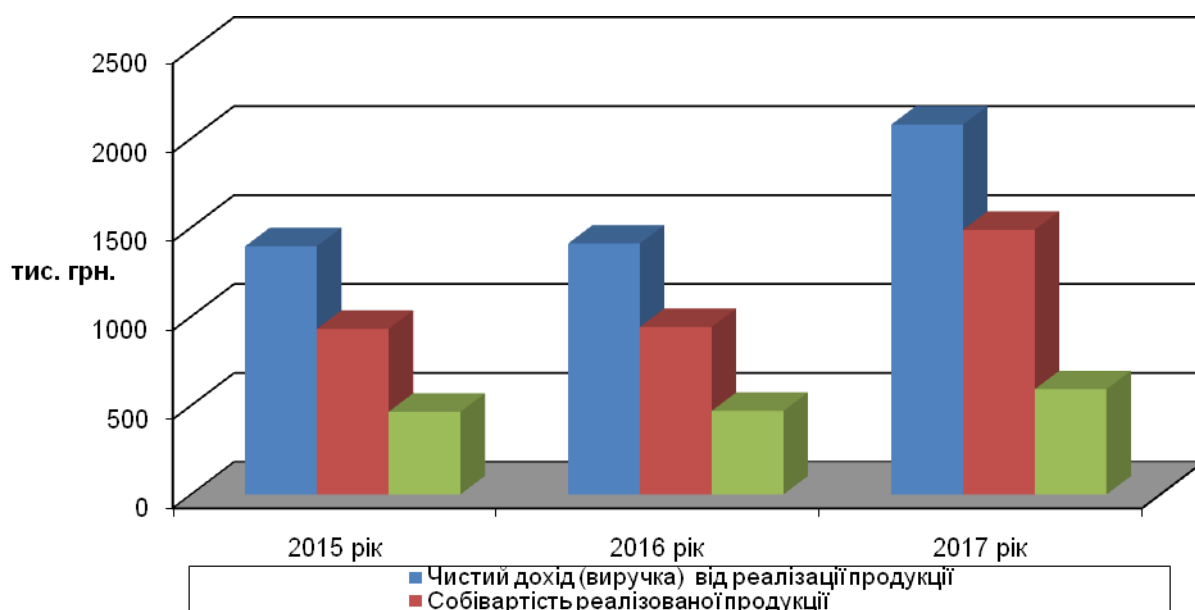

Рис. 1. Динаміка чистого доходу (виручки), собівартості реалізованої продукції, валового прибутку від реалізації протягом 2015-2017 років.

Інші операційні доходи протягом 2015-2017 років збільшилися на 66 тис. грн або на 7 % (в 2015 році – 969 тис. грн, в 2016 році – 945 тис. грн, в 2017 році – 1035 тис. грн).

Адміністративні витрати протягом 2015-2017 років збільшилися на 100 тис. грн або на 13 % (в 2015 році – 733 тис. грн, в 2016 році – 787 тис. грн, в 2017 році – 833 тис. грн).

Фінансовий результат від операційної діяльності протягом 2015-2017 років зменшився на 68 тис. грн або на 82 % (в 2015 році – 83 тис. грн, в 2016 році – 5 тис. грн, в 2017 році – 15 тис. грн).

Чистий прибуток протягом 2015-2017 років зменшився на 53 тис. грн або на 78 % (в 2015 році – 68 тис. грн, в 2016 році – 4 тис. грн, в 2017 році – 15 тис. грн).

Основні показники фінансово-господарської діяльності наведені в табл. 1.

Основні показники фінансово-господарської діяльності
ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» за 2015-2017 роки

(тис. грн)

Показник	Період			Відхилення	
	2015	2016	2017	абсолютне	відносне, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	1394	1410	2078	684	49,07
Собівартість реалізованої продукції	930	941	1487	557	59,89
Валовий прибуток від реалізації	464	469	591	127	27,37
Інші операційні доходи	969	945	1035	66	6,81
Адміністративні витрати	-733	-787	-833	-100	13,64
Фінансовий результат від операційної діяльності	83	5	15	-68	-81,93
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	83	5	18	-65	-78,31
Податок на прибуток	-15	-1	-3	12	-80,00
Чистий прибуток	68	4	15	-53	-77,94

Значні суми чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (близько 1,4-2 млн грн), значні суми інших операційних доходів (близько 1 млн грн) та несуттєві суми фінансового результату від операційної діяльності ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» (в 2016 році - 0,005 млн грн, в 2017 році – 0,018 млн грн) свідчать про необхідність дослідження фінансово-господарської діяльності на предмет зниження можливих доходів (пошук резервів збільшення доходів) та завищення сум понесених витрат (пошук шляхів скорочення витрат).

2.1.2 Доходи

Найбільшу питому вагу в структурі доходів Підприємства займали доходи від основної діяльності, які у 2015 році становили 59,00 % до загального обсягу доходів, у 2016 році – 59,87 %, у 2017 році – 66,75 % та за I квартал 2018 року – 63,87 % до загального обсягу доходів.

Інформація щодо отриманих Підприємством доходів наведена в Додатку 2 до аудиторського звіту.

Протягом досліджуваного періоду Підприємством взято та виконано зобов'язання щодо виконання 275 науково-технічної продукції (науково-технічних розробок).

Доходи від надання площ в оренду протягом 2015-2017 років збільшились із 175 тис. грн (в 2015 році), до 259,7 тис. грн (в 2017 році), тобто на 84,7 тис. грн, або на 48%.

Суми відшкодування орендарями комунальних послуг протягом 2015-2017 років збільшились із 492,8 тис. грн (в 2015 році) до 670,6 тис. грн (в 2017 році), тобто на 36 %.

Крім іншого, Підприємство протягом 2015-2017 років отримувало доходи від курсових різниць (відповідно, 219 тис. грн, 107 тис. грн, 68 тис. грн), відсотки за депозитами (відповідно, 64 тис. грн, 57 тис. грн, 25 тис. грн) та відсотки на залишки коштів на розрахунковому рахунку (відповідно, 18 тис. грн, 9 тис. грн, 11 тис. грн), інші доходи (1 тис. грн в 2017 році).

Аналіз показників фінансових результатів діяльності Підприємства за 2015-2017 роки та за I квартал 2018 року свідчить, що результатом фінансово-господарської діяльності за вказані періоди є прибуток, динаміка отримання якого протягом 2015-2017 років та I квартал 2018 року є стабільно низькою.

Зокрема, у 2015 році прибуток становив 68,00 тис. грн., у 2016 році – 4,00 тис. грн., у 2017 році – 15,00 тис. грн. За I квартал 2018 року Підприємство отримало прибуток у розмірі 4,0 тис. гривень.

Під час аудиторського дослідження встановлено, що протягом періоду з 01.01.2015 по 31.05.2018 ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» виконував науково-технічні розробки і надавав науково-технічні послуги, відповідно до основних напрямків своєї статутної діяльності, через укладення госпрозрахункових договорів з підприємствами і організаціями України та інших країн світу (в тому числі із підприємствами, що знаходяться в Російській федерації).

Проведеним дослідженням встановлено, що Підприємство дотримувалось персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), впроваджених відповідними рішеннями РНБО.

Так, співставленням підприємств та організацій наведених у Додатку 1 до Довідки з рішеннями Ради національної безпеки і оборони України від 02.09.2015 (зі змінами та в період дії) введеного в дію Указом Президента України від 16.09.2015 №549/2015; від 16.09.2016 (в період дії) введеного в дію Указом Президента України від 17.10.2016 №467/2016; від 28.04.2017 введеного в дію Указом Президента України від 15.05.2017 №133/2017; від 02.05.2018 (зі змінами) введеного в дію Указом Президента України від 14.05.2018 №126/2018 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» порушень не встановлено.

На Підприємстві видано накази (наприклад, від 04.12.2017 № 55/1) «Про дотримання рішень РНБО... щодо юридичних осіб, з якими співпрацює ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»», якими, крім іншого, передбачено (п. 2): «Директору

Ковені Т.В., керівникам структурних підрозділів, заступнику директора з фінансових питань – головному бухгалтеру Семенюк О.А. при укладанні договорів, підписанні рахунків, актів з юридичними особами перевіряти наявність чи відсутність цих юридичних осіб у переліках санкцій юридичних осіб не резидентів та резидентів України».

Крім того, в ході аудиторського дослідження встановлено, що Підприємство отримує доходи від розміщення тимчасово вільних коштів на депозитних рахунках в банківських установах.

Дослідженням господарських операцій Підприємства щодо розміщення грошових коштів на рахунках банківських установ, не встановлено фактів відволікання коштів Підприємства через розміщення грошових коштів у неплатоспроможних банках або втрати коштів через відсутність законом визначених шляхів для повернення коштів із банків, у яких запроваджено процедуру ліквідації.

Зменшення сум відсотків за депозитами протягом 2015-2017 років із 64 тис. грн до 25 тис. грн, тобто на 39 тис. грн або на 61 % пояснюється зниженням та нестабільністю депозитних ставок за депозитами протягом 2015-2017 років:

- в іноземній валюті з 8-9 % до 1,3 % річних (розміщувались на 90 днів);
- в національній валюті - з 20 % до 10 % річних (на 30-35 днів);
- на залишок коштів – з 8 % – до 4,5 % річних.

Це стало однією з причин зміни обслуговуючого банку (перехід в 2018 році від відділення № 2 в м. Черкаси ПУМБ до ПАТ «Укресімбанку»).

2.1.3. Витрати

Структура витрат Підприємства за 2015-2017 роки та I кв. 2018 року наведена на рис. 3.

Рис. 3. Структура витрат Підприємства за 2015-2017 роки та I кв. 2018 року (в тис. грн).

Відповідно до даних фінансової звітності (зокрема, Звітів про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) форми № 2), операційні витрати за 2015 рік склали 2 280,00 тис. грн, за 2016 рік 2 391,00 тис. грн (більше проти 2015 року на 111,00 тис. грн або на 4,87 %), за 2017 рік – 3 096,00 тис. грн (більше проти 2016 року на 705,00 тис. грн або на 29,5 %), за I квартал 2018 року – 893,00 тис. гривень.

Найбільшу питому вагу в складі операційних витрат займали витрати на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи, які за 2015 рік склали 1 489,00 тис. грн або 65,31 %, за 2016 рік – 1 547,00 тис. грн або 64,70 %, за 2017 рік – 2 145,00 тис. грн або 69,28 %, за I квартал 2018 року 600,00 тис. грн. або 67,19 %.

В ході аудиторського дослідження не встановлено:

- фактів здійснення Підприємством витрат на оплату стороннім особам юридичних, консалтингових, консультаційних послуг, послуг зі стягнення дебіторської заборгованості,
- залучення або участь у розрахунках із замовниками або постачальниками продукції, виконавцями робіт (надавачами послуг) посередників,
- втрати Підприємством доходів через реалізацію продукції, виконання робіт (надання послуг) за ціною, нижчою за собівартість.

2.1.4. Капітальні інвестиції

Загалом протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, Підприємством не здійснювались витрати на проведення будівництва, реконструкції та капітального ремонту (згідно наданих для дослідження документів).

2.1.5. Дебіторська та кредиторська заборгованість.

Аналіз стану дебіторської заборгованості в динаміці засвідчив зміну її обсягів впродовж періоду, що підлягав дослідженню. Так, якщо на початок 2015 року дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги становила 375,00 тис. грн, то за 2015 рік її розмір зменшився до 290,00 тис. грн (або 22,67%), за 2016 рік її розмір відповідно зменшився на 0,69%, за 2017 рік - збільшився до 339,00 тис. грн (або на 17,71%).

Найбільша питома вага у складі дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги) станом на 31.05.2018 припадала на поточну дебіторську заборгованість по розрахунках з покупцями та замовниками, крім заборгованості на суму 12,0 тис. грн, що детально описана далі по тексту даного аудиторського звіту.

Крім того, станом на 31.05.2018 дебіторська заборгованість по орендній платі та відшкодуванню комунальних послуг становила відповідно 32,21 тис. грн та 99,44 тис. грн; по наданих працівникам Підприємства безвідсотковим позикам в сумі 7,5 тис. гривень.

Інша поточна дебіторська заборгованість на 31.12.2015 року становила 8,00 тис. грн., за 2016 рік її розмір зменшився до 5,0 тис. грн. (або на 37,5 %), за 2017 рік її розмір збільшився на 12,0 тис. грн. (або в 5 раз).

В ході аудиторського дослідження встановлено списання в грудні 2017 по бухгалтерському обліку Підприємства безнадійної дебіторської заборгованості в сумі 61,96 тис. грн (в т.ч. по орендній платі – 4,7 тис. грн). Детально описано по тексту даного аудиторського звіту.

Структуру поточних зобов'язань Підприємства формує кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом, за розрахунками із страхування, за розрахунками з оплати праці і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами.

Поточні зобов'язання станом на 01.01.2015 становили 152,00 тис. грн, на 01.01.2016 – 285,00 тис. грн, на 01.01.2017 - 379,00 тис. грн, на 01.01.2018 – 711,00 тис. гривень.

У структурі поточних зобов'язань Підприємства основну питому вагу займає кредиторська заборгованість за одержаними авансами: станом на 01.01.2015 року – 18,42% (або 28,00 тис. грн.), 01.01.2016 року – 55,44% (або 158,00 тис. грн.), 01.01.2017 року – 70,18% (або 266,00 тис. грн.), 31.12.2017 року

– 73,28% (або 521,00 тис. грн).

Кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги у складі поточних зобов'язань станом на 01.01.2015 року становила - 36,18%, на 31.12.2015 року – 9,12%, на 31.12.2016 року – 2,90%, на 31.12.2017 року – 0,42%.

У складі зобов'язань станом на 31.05.2018 найбільшими кредиторами були: ПАТ «Укртелеком» - 2,40 тис. грн за послуги зв'язку та КП «Черкасиводоканал» - 1,42 тис. грн за водопостачання та водовідведення.

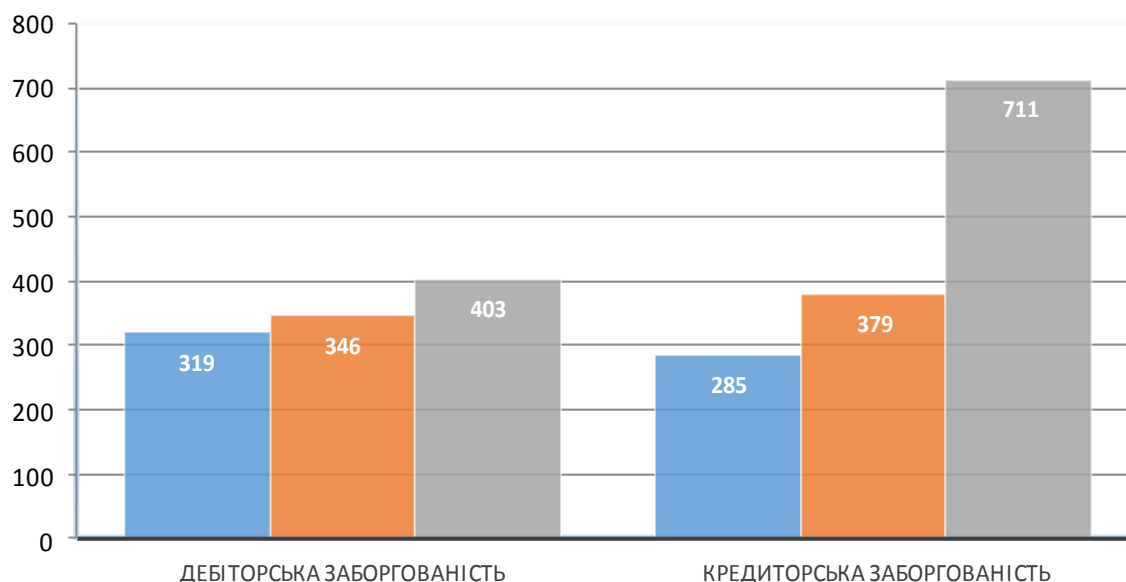
В ході аудиторського дослідження не встановлено наявності простроченої кредиторської заборгованості та фактів списання Підприємством простроченої кредиторської заборгованості.

Зобов'язання по розрахунках із заробітної плати (поточні) змінювалися наступним чином: станом на 01.01.2015 – 20,00,0 тис. грн, 31.12.2015 – 27,00 тис. грн, на 31.12.2016 – 27,00 тис. грн, на 31.12.2017 – 97,00 тис. гривень.

Доля заборгованості по розрахунках із заробітної плати та зі страхування у складі поточних зобов'язань становила: станом на 01.01.2015 – 19,74%, на 31.12.2015 – 13,33%, на 31.12.2016 – 8,97%, на 31.12.2017 – 16,46%.

Питома вага заборгованості по розрахунках з бюджетом у загальному обсязі поточної заборгованості становила: станом на 01.01.2015 – 25,66%, 31.12.2015 – 21,05%, на 31.12.2016 – 16,62%, на 31.12.2017 – 9,7%.

Рис. 2. Динаміка дебіторської та кредиторської заборгованостей Підприємства в 2015-2017 роках (в тис. грн).

Частиною 1 статті 73² Господарського кодексу України [__] визначено, що **значним господарським зобов'язанням** державного унітарного підприємства визнається господарське зобов'язання, що вчиняється державним унітарним

підприємством, якщо ринкова вартість майна, робіт, послуг, що є його предметом, становить 10 і більше відсотків вартості активів державного унітарного підприємства, за даними останньої річної фінансової звітності.

Фактів наявності значних господарських зобов'язань Підприємства станом на 31.05.2018 не встановлено.

В ході аудиторського дослідження не встановлено наявності господарських зобов'язань Підприємства, щодо вчинення якого відповідно до Господарського кодексу України є заінтересованість.

В ході даного аудиторського дослідження проведено анонімне анкетування працівників Підприємства з метою встановлення можливих факторів збільшення доходів, зменшення витрат, а також виявлення інших проблем в діяльності Підприємства. Заповнені анкети додаються до даного аудиторського звіту.

За результатами опрацювання заповнених анкет, факторів збільшення доходів, зменшення витрат, а також інших проблем в діяльності Підприємства не встановлено.

2.1.6. Аналіз виконання фінансових планів.

Для проведення аудиторського дослідження надано фінансові плани Підприємства на 2015-2018 роки та звіти про їх виконання за 2015-2017 роки та I квартал 2018 року.

Фінансові плани Підприємства на 2015-2018 роки затверджено із зазначенням: заступник міністра О. Каленков (на 2015 рік), міністр А. Абрамовичус (на 2016 рік), перший Віце-прем'єр-міністр України — Міністр економічного розвитку і торгівлі України С. Кубів (на 2017 рік та 2018 рік).

Порівнянням планових показників фінансового плану Підприємства на **2015 рік** з даними фінансової звітності Підприємства на відповідний рік встановлено, що показник чистого прибутку фінансовим планом передбачено в сумі 3,00 тис. грн, фактично Підприємство отримало прибуток в сумі 68,00 тис. грн, що на 65,00 тис. грн (на 2 166,7%) більше від запланованого.

Загалом в 2015 році **доходи** Підприємства становили **2 363,00 тис. грн**, що на 339,00 тис. грн (тобто на 16,75 %) більше, ніж передбачено фінансовим планом.

Показник чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 2015 рік фінансовим планом передбачено в сумі 1 060,00 тис. грн, фактично Підприємство отримало чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 1 394,00 тис. грн, що на 334,00 тис. грн (на 31,5%) більше від запланованого.

Загалом **витрати** Підприємства у 2015 році становили **2 280,00 тис. грн**, що на 268 тис. грн (на 13,3 %) більше, ніж передбачено фінансовим планом, зокрема:

- рядок 1401 «Витрати на сировину та основні матеріали», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на сировину та основні матеріали в сумі 24,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 67,00 тис. грн., що на 43,0 тис. грн (на 179,2%) більше від планового показника;

- рядок 1410 «Витрати на оплату праці», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на оплату праці в сумі 967,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 1 115,00 тис. грн., що на 148,0 тис. грн (на 15,3%) більше від планового показника;

- рядок 1440 «Інші операційні витрати», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні інших операційних витрат в сумі 419,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 683,00 тис. грн., що на 264,0 тис. грн (на 63,0%) більше від планового показника;

- рядок 1420 «Відрахування на соціальні заходи», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні відрахування на соціальні заходи в сумі 325,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 374,00 тис. грн., що на 49,00 тис. грн (на 15,1%) більше від планового показника.

Зазначене негативно вплинуло на фінансовий стан Підприємства та результати його фінансово-господарської діяльності.

Отже, аналізом стану виконання фінансового плану на 2015 рік встановлено недотримання посадовими особами Підприємства вимог ч. 1, ч. 2 ст. 75 Господарського кодексу України внаслідок здійснення витрат понад визначені фінансовим планом обсяги.

При цьому, відповідно до вимог п. 8 Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 21.06.2005 № 173 (в період чинності), п. 8 Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205 (далі – Порядок №205), зміни до фінансового плану щодо збільшення вказаних витрат Підприємством не внесені.

Порівнянням планових показників фінансового плану Підприємства на **2016 рік** з даними фінансової звітності Підприємства за 2016 рік встановлено, що показник чистого прибутку фінансовим планом передбачено в сумі 24,0 тис. грн, фактично Підприємство отримало прибуток в сумі 4,0 тис. грн, що на 20,0 тис. грн (на 16,7%) менше від запланованого.

Загалом в 2016 році **доходи** Підприємства становили **2 355,00 тис. грн**, що на 266,00 тис. грн (або на 12,73 %) більше ніж передбачено фінансовим планом.

Показник чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 2016 рік фінансовим планом передбачено в сумі 1 080,00 тис. грн, фактично Підприємство отримало чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 1 410,00 тис. грн, що на 330,00 тис. грн (на 30,6%) більше від запланованого.

Загалом **витрати** Підприємства у 2016 році становили **2391,00 тис. грн**, що на 331,00 тис. грн (на 13,8 %) більше, ніж передбачено фінансовим планом, зокрема:

- рядок 1401 «Витрати на сировину та основні матеріали», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на сировину та основні матеріали в сумі 24,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 50,00 тис. грн., що на 26,00 тис. грн (на 108,3%) більше від планового показника;

- рядок 1410 «Витрати на оплату праці», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на оплату праці в сумі 974,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 1 275,00 тис. грн., що на 301,0 тис. грн (на 30,9%) більше від планового показника;

- рядок 1440 «Інші операційні витрати», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні інших операційних витрат в сумі 675,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 751,00 тис. грн., що на 76,0 тис. грн (на 11,3%) більше від планового показника.

Зазначене негативно вплинуло на фінансовий стан Підприємства та результати його фінансово-господарської діяльності.

Отже, аналізом стану виконання фінансового плану Підприємства на 2016 рік встановлено факти недовиконання вимог ч. 1, ч. 2 ст. 75 Господарського кодексу, а саме: здійснення витрат понад визначені фінансовим планом обсяги.

При цьому, відповідно до вимог п. 8 Порядку №205, зміни до фінансового плану щодо збільшення вказаних витрат Підприємством не внесені.

Порівнянням планових показників фінансового плану Підприємства на **2017 рік** з даними фінансової звітності Підприємства за 2017 рік встановлено, що показник чистого прибутку фінансовим планом передбачено в сумі 5,00 тис. грн, фактично Підприємство отримало прибуток в сумі 15,00 тис. грн, що на 10,00 тис. грн (на 200%) більше від запланованого.

Загалом в 2017 році **доходи** Підприємства становили **3113,00 тис. грн**, що на 795,00 тис. грн (або на 34,30 %) більше ніж передбачено фінансовим планом.

Показник чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 2017 рік фінансовим планом передбачено в сумі 1 136,00 тис. грн, фактично Підприємство отримало чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 2 078,00 тис. грн, що на 942,00 тис. грн (на 82,92%) більше від запланованого.

Загалом **витрати** Підприємства у 2017 році становили **3096,00 тис. грн.**, що на 783,00 тис. грн (на 33,9 %) більше, ніж передбачено фінансовим планом, зокрема:

- рядок 1401 «Витрати на сировину та основні матеріали», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на сировину та основні матеріали в сумі 28,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 69,00 тис. грн., що на 41,0 тис. грн (на 146,4%) більше від планового показника;

- рядок 1410 «Витрати на оплату праці», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні витрат на оплату праці в сумі 1 200,0 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 1 757,00 тис. грн., що на 557,0 тис. грн (на 46,4%) більше від планового показника;

- рядок 1420 «Відрахування на соціальні заходи», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні відрахувань на соціальні заходи в сумі 264,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 389,00 тис. грн., що на 124,00 тис. грн (на 47,00%) більше від планового показника;

- рядок 1430 «Амортизація», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні амортизації в сумі 45,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 61,00 тис. грн., що на 16,00 тис. грн (на 35,6%) більше від планового показника;

- рядок 1440 «Інші операційні витрати», розділу I «Формування фінансових результатів»: при плановому значенні інших операційних витрат в сумі 770,00 тис. грн., сума фактично понесених Підприємством вказаних витрат склала 816,00 тис. грн., що на 46,00 тис. грн (на 6,00%) більше від планового показника.

Зазначене негативно вплинуло на фінансовий стан Підприємства та результати його фінансово-господарської діяльності.

Отже, аналізом стану виконання фінансового плану Підприємства на 2017 рік встановлено недотримання вимог ч. 1, ч. 2 ст. 75 Господарського кодексу, а саме: здійснення витрат понад визначені фінансовим планом обсяги.

При цьому, відповідно до вимог п. 8 Порядку №205, зміни до фінансового плану щодо збільшення вказаних витрат Підприємством не внесені.

Керівництву Підприємства запропоновано надати пояснення щодо встановлених фактів здійснення в 2015 – 2017 роках витрат понад визначені фінансовим планом обсяги.

Як пояснила головний бухгалтер Підприємства О.А.Семенюк:

«Відповідно до ч.1, ч.2 ст.75 підприємство склало та перевиконало річні фінансові плани за 2015-2017 роки та 1 квартал 2018року. Фінансові плани своєчасно подані на розгляд та затвердження, а звіти про виконання показників фінансових планів – органу управління.»

Згідно додатку до наказу МЕРТ №205 від 02.03.2015 року Порядок №173 втратив чинність 03.04.2015р.

На підставі п.8 Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки затвердженого наказом МЕРТ 02.03.2015 №205 внесення змін в даному випадку є не обов'язковим, а саме:

2015 рік - збільшення доходів на 16,75% до фінансового плану
- збільшення витрат на 13,3% -«-;

2016 рік- збільшення доходів на 12,7% до фінансового плану
- збільшення витрат на 13,8% -«-;

2017 рік- збільшення доходів на 34,3% до фінансового плану
- збільшення витрат на 33,9% -«-;

Здійснення витрат понад визначені фінансовим планом обсяги були здійснені з урахуванням збільшення доходів в період, що перевіряється.

Співвідношення доходів та витрат є збалансованим».

Пояснення в Додатку 3 до аудиторського звіту.

Таким чином, фінансовий план Підприємства на 2015-2017 роки направлений на забезпечення мети діяльності Підприємства – отримання прибутку. При цьому, в ході аудиторського дослідження встановлено, що визначені фінансовим планом показники прибутку на 2015, 2017 роки Підприємство виконало, відповідно, на 2 266,7 % (при плані на 2015 рік – 3 тис. грн, фактично – 68 тис. грн) та на 300 % (при плані на 2017 рік – 5 тис. грн, фактично – 15 тис. грн) , визначений фінансовим планом показник прибутку на 2016 рік (в сумі 24,0 тис. грн) Підприємство не досягло - фактично отримано прибуток в сумі 4,0 тис. грн, що на 20,0 тис. грн (на 16,7%) менше від запланованого.

2.1.7. Оцінка ефективності управління Підприємством.

Під час аудиторського дослідження проведено аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності Підприємства відповідно до Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170 (далі – Методика № 170) шляхом розрахунку коефіцієнтів, які характеризують прибутковість активів, майновий стан, платоспроможність та ліквідність. Табличний матеріал щодо аналізу фінансових показників в Додатку 4 до аудиторського звіту.

Загальна оцінка ефективності управління Підприємством та використання його активів проведена за сукупністю наступних коефіцієнтів:

- **коефіцієнт рентабельності активів** показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів та характеризує ефективність використання активів (нормативне значення – збільшення). **Відповідно до фінансової звітності**

Підприємства, протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт зменшився із 0,009 до 0,002, тобто на 0,007 або на 78 %; зменшення свідчить про затримання темпів економічного зростання та розвитку Підприємства. Зазначене пояснюється скороченням розміру чистого прибутку із 68,0 тис. грн в 2015 році до 15 тис. грн в 2017 році.

За результатами проведеного аудиторського дослідження встановлено завищення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності Підприємства суми активів (детально описано далі по тексту).

Проведеним розрахунком **коефіцієнту рентабельності активів, з врахуванням виявленого в ході аудиторського дослідження завищення суми активів** встановлено, що протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт зменшився із 3,5 до 0,6 тобто на 2,9 або на 82 %; зменшення свідчить про затримання темпів економічного зростання та розвитку Підприємства;

- **коефіцієнт рентабельності власного капіталу** показує частку чистого прибутку у власному капіталі (нормативне значення – збільшення). Високий коефіцієнт вказує на прибуткову діяльність Підприємства та його інвестиційну привабливість. Цей коефіцієнт характеризує ефективність укладення коштів у Підприємство. Протягом 2015-2017 років **згідно даних фінансової звітності Підприємства**, зазначений коефіцієнт зменшився із 0,010 до 0,002, тобто на 0,008 або на 78 %.

Проведеним розрахунком **коефіцієнту рентабельності власного капіталу, з врахуванням виявленого в ході аудиторського дослідження завищення суми активів** встановлено, що протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт зменшився із 4,17 до 0,91 тобто на 3,2 або на 78 %, що свідчить про затримання темпів економічного зростання та розвитку Підприємства;

- **коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу**. Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 3,55; 0,19; 0,64. Із розрахунків видно, що рентабельність сукупного капіталу на Підприємстві була позитивною. Це дозволяє стверджувати, що продуктивність ресурсів Підприємства була на рівні 0,19-3,5%;

- **коефіцієнт рентабельності діяльності**. Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 4,9; 0,3; 0,72, що свідчить про зменшення ефективності діяльності Підприємства в 2016 році проти 2015 року, а також свідчить про незначне збільшення ефективності діяльності Підприємства в 2017 році проти 2016 року;

- **коефіцієнт оборотності активів** характеризує ефективність використання Підприємством наявних ресурсів та свідчить про те, скільки товарів і послуг продано за досліджуваний період на кожну гривню використаних активів (оптимальне значення - збільшення).

Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 0,73; 0,70; 0,88, що свідчить про досить ефективне використання наявних ресурсів в 2015-2017 роках;

- **коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)** (нормативне значення > 1). Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 4,18; 3,44; 2,30, що свідчить про достатність оборотних активів Підприємства для покриття поточних зобов'язань;

- **коефіцієнт швидкої (термінової) ліквідності** (нормативне значення > 0,7). Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 4,12; 3,28; 2,25, незважаючи на зменшення даного коефіцієнта протягом 2015-2017 років, він залишився в межах нормативного значення. Підприємство спроможне виконати свої поточні зобов'язання за рахунок високоліквідних активів;

- **коефіцієнт абсолютної ліквідності** характеризує спроможність Підприємства негайно погасити короткотермінову кредиторську заборгованість. Нормативне значення цього показника > 0,2. Протягом 2015-2017 років зазначений коефіцієнт становив, відповідно, 2,9; 2,32; 1,66, що свідчить про можливість Підприємства негайно погасити короткотермінову кредиторську заборгованість.

Отже, за результатами аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства протягом 2015-2017 років, здійсненого за сукупністю коефіцієнтів та з врахуванням виявлених в ході аудиторського дослідження недоліків щодо завищення вартості активів, встановлено, що Підприємство, в принципі, працює стабільно, було прибутковим, має можливості до відтворення та розширення основного виду діяльності, досить висока ефективність використання Підприємством наявних ресурсів; має стійке фінансове становище, не залежне від залучених джерел фінансування (відсутнє бюджетне фінансування), Підприємство має досить обігових коштів для погашення поточних зобов'язань.

Разом з тим, встановлено факти затримання темпів економічного зростання та розвитку Підприємства (зменшення показників рентабельності) в 2017 році порівняно із 2015 роком.

Таким чином, загальна оцінка ефективності управління Підприємством за досліджуваний період, за результатами оцінки ефективності управління Підприємством за фінансовими коефіцієнтами, яку здійснено відповідно до Методики № 170, має середній рівень.

2.2. Результати дослідження чинників, які негативно впливали (впливають) на діяльність Підприємства

2.2.1. Окремі рішення посадових осіб Підприємства та Регіонального відділення Фонду державного майна України, що стосуються орендних відносин, призвели (можуть призвести) до недоотримання коштів Підприємством

У ході проведення аудиту встановлено, що Підприємство отримує доходи від надання частини приміщень, які не використовуються у господарській

діяльності, в оренду, з метою отримання доходу та ефективного використання державного майна.

Протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року діяло ряд договорів оренди нерухомого майна, що належить до державної власності, а також договорів про відшкодування витрат балансоутримувача на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг орендарю. Реєстр укладених договорів в Додатку 5 до аудиторського звіту.

Підприємством протягом зазначеного терміну отримано 745,7 тис. грн коштів орендної плати (в т.ч.: за 2015 рік – 175 тис. грн, за 2016 рік - 188 тис. грн, за 2017 рік – 259,7 тис. грн, за січень-травень 2018 року - 123 тис. грн), а також 2 045,4 тис. грн коштів відшкодування витрат балансоутримувача на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг орендарям (в т.ч.: за 2015 рік – 492,8 тис. грн, за 2016 рік - 584 тис. грн, за 2017 рік – 670,6 тис. грн, за січень-травень 2018 року - 298 тис. грн).

Проведеним аудиторським дослідженням господарських відносин, пов'язаних з орендою державного майна встановлено, що окремі рішення посадових осіб Підприємства та регіонального відділення Фонду державного майна України по Черкаській області (далі – РВ ФДМУ), що стосуються орендних відносин, призвели (можуть призвести) до недоотримання коштів Підприємством (наявні резерви додаткових надходжень коштів), зокрема:

- рішення посадових осіб Підприємства та РВ ФДМУ щодо не нарахування в 2016 році індексації орендної плати призвели до недоотримання Підприємством орендної плати в 2016-2017 роках та січні-травні 2018 року в загальній сумі **40,58 тис. грн**, розрахунок в Додатку 6 до аудиторського звіту;

- невжиття Підприємством ефективних заходів щодо сплати орендарями належних платежів призвело до недоотримання коштів орендної плати на загальну суму **4,7 тис. грн** та може призвести до недоотримання коштів орендної плати і відшкодування комунальних послуг на загальну суму **22,15 тис. гривень**. Завірена копія акту на списання дебіторської заборгованості, інформація Підприємства щодо простроченої заборгованості з орендної плати та комунальних платежів в Додатках 7, 8 до аудиторського звіту;

- не нарахування Підприємством штрафних санкцій по несвоєчасно сплачених сумах орендної плати та відшкодування комунальних платежів призвело до не нарахування та недоотримання коштів Підприємством на загальну суму **60,56 тис. грн**, розрахунок в Додатку 6 до аудиторського звіту;

- не вирішення Підприємством питання передачі в оренду частини гаражних приміщень, які не використовуються в господарській діяльності, призвело до упущених вигод, тобто Підприємством розрахунково недоотримано коштів орендної плати та відшкодування земельного податку протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року на загальну суму **204,75 тис. грн**, та в майбутньому, щорічно, буде призводити до непродуктивних витрат у вигляді земельного податку на загальну суму **4,5 тис. грн** та до недоотримання коштів

орендної плати в сумі **34 тис. гривень**. Розрахунок в Додатку 6 до аудиторського звіту;

- застосування РВ ФДМУ різних відсоткових ставок орендної плати, в залежності від видів діяльності орендарів; не ефективність контролю РВ ФДМУ за фактичним виконанням умов договорів оренди та використання переданого в оренду майна (зокрема щодо відповідності видів, мети діяльності), призвело до недоотримання коштів орендної плати Підприємством (розрахунково) на загальну суму **49,7 тис. грн** та може призвести в майбутньому до недоотримання орендної плати в сумі **25 тис. грн** в рік. Акт обстеження в Додатку 6 до аудиторського звіту.

Організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна державних підприємств, установ та організацій, регулюються Законом України від 10.04.1992 № 2269 «Про оренду державного та комунального майна» (далі – Закон № 2269).

Відповідно до ст. 5 Закону № 2269:

« Орендодавцями є:

- Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва - щодо цілісних майнових комплексів підприємств, їх структурних підрозділів та нерухомого майна, а також майна, що не увійшло до статутного (складеного) капіталу господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), що є державною власністю, крім майна, що належить до майнового комплексу Національної академії наук України та галузевих академій наук, а також майна, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що надається в оренду науковим паркам та їхнім партнерам; ...

підприємства, установи та організації - щодо нерухомого майна, загальна площа якого не перевищує 200 квадратних метрів на одне підприємство, установу, організацію, та іншого окремого індивідуально визначеного майна».

Фактично протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року Підприємство виступало орендодавцем державного окремого індивідуально визначеного нерухомого майна – приміщень площею до 200 м², РВ ФДМУ – щодо іншого державного окремого індивідуально визначеного нерухомого майна – приміщень Підприємства.

Так, наприклад, між РВ ФДМУ, в особі заступника начальника Чорної В.П. (як орендодавець) та приватним підприємцем Карчинським Костянтиним Вільгельмовичем (ІН 2789503030, мешкає в м. Черкаси, вул. Орджонікідзе, 12, кв. 38), (як орендар) укладено договір оренди індивідуально визначеного нерухомого майна, що належить до державної власності від 01.09.2009 № 783 (далі – Договір № 783), згідно якого:

- п. 1.1: «Орендодавець передає, а Орендар приймає в строкове платне користування державне окреме індивідуально визначене нерухоме майно – частину приміщення першого поверху чотириповерхової адмінбудівлі ... площею 23,4 кв. м., розміщене за адресою: м. Черкаси, бул. Шевченка, 205, що обліковується на балансі Державного підприємства «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-економічної інформації в хімічній промисловості» ..., вартість якого визначена зі звітом про незалежну оцінку станом на 10.03.2009 і становить 127 308 грн ... »,

- п. 3.1: «Орендна плата визначається на підставі Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду державного майна... і становить без ПДВ за базовий місяць розрахунку (останній місяць, по якому є інформація про індекс інфляції) квітень 2009 року – 1053,90 грн. Орендна плата за перший місяць оренди – вересень 2009 року визначається орендарем самостійно шляхом коригування орендної плати за базовий місяць на індекс інфляції за травень, червень, липень, серпень, вересень 2009 року.)»,

- п. 3.3: «Орендна плата за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції за наступний місяць»,

- п. 3.5: «Розмір орендної плати переглядається на вимогу однієї із Сторін...»,

- п. 3.6: «Орендна плата перераховується Орендарем самостійно щомісяця не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, у співвідношенні:

70 % - 737,73 грн. до державного бюджету на відповідний рахунок Держказначейства за місцезнаходженням об'єкту оренди;

30 % - 316,17 грн. на розрахунковий рахунок Балансоутримувача».

- п. 3.7.: «Орендна плата, перерахована несвоєчасно або не в повному обсязі, підлягає індексації і стягується до бюджету та Балансоутримувачу у визначеному пунктом 3.6. співвідношенні відповідно до чинного законодавства України з урахуванням пені в розмірі подвійної облікової ставки НБУ на дату нарахування пені від суми заборгованості, з урахуванням індексації, кожний день прострочення, включаючи день оплати...»,

- п. 3.8: «У разі, якщо на дату сплати орендної плати заборгованість за нею становить загалом не менше ніж три місяці, Орендар також сплачує штраф у розмірі 10% від суми заборгованості»,

- п. 9.1: «За невиконання або неналежне виконання зобов'язання за цим Договором Сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України»,

- п. 10.1: «Цей Договір укладено строком на два роки і 363 дні, що діє з 01.09.2009 по 29.08.2012 включно».

Договір № 783 підписаний та скріплений печатками сторін.

Підприємством (як балансоутримувачем) укладались договори із орендарями про відшкодування комунальних платежів.

Так, наприклад, між Підприємством (як балансоутримувач), в особі директора Ковені Т.В. та ФОП Карчинський К.В. (ПІН 2789503030) (як орендар) укладено договір про відшкодування витрат балансоутримувача на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг орендарю від 01.09.2012 № б/н (далі – Договір від 01.09.2012).

Згідно п. 1.1. Договору від 01.09.2012: *«Балансоутримувач ... за адресою: м. Черкаси, бульв. Шевченка, 205... , забезпечує обслуговування експлуатацію будівлі, а також утримання прибудинкової території, а Орендар бере участь у витратах Балансоутримувача на виконання вказаних робіт пропорційно до займаної ним площі в цій будівлі, та за кількістю джерел електрообладнання, потужності і часу їх роботи (лічильник електроенергії), якщо інше не впливає з характеру послуг, наданих Балансоутримувачем за цим Договором».*

Згідно п. 2.2. Договору від 01.09.2012: *«Орендар зобов'язується:*

2.2.2 Використовувати орендоване Майно відповідно до його призначення та умов цього Договору. ...

2.2.10. Вносити плату на рахунок Балансоутримувача будівлі, за санітарне обслуговування прибудинкової території та допоміжних приміщень будівлі, технічне обслуговування будівлі відповідно до загальної площі Приміщення відповідно до відновної вартості приміщення, а також плату з землю, охорону, комунальні послуги (дотримуючись термінів оплати згідно з вимогами ВАТ «Черкасиобленерго» та КПТМ «Черкаситеплокомуненерго» на підставі виставлених рахунків за місяць або за декілька місяців не пізніше 15-го числа місяця, наступного за звітним місяцем. При несвоєчасному внесенні плати, сплачувати пеню із розрахунку подвійної ставки НБУ від несплаченої суми наданих послуг за кожен день прострочки»,

Згідно п. 3.1. Договору від 01.09.2012: *«Балансоутримувач Будівлі має право: ... 3.1.2. Стягнути в установленому порядку прострочену заборгованість по платежам, що наведені в пункті 2.2.10 Договору».*

Згідно п. 4.1. Договору від 01.09.2012: *«За невиконання або неналежне виконання зобов'язань за цим Договором сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України».*

Згідно п. 5.1. Договору від 01.09.2012: *«Цей Договір укладено строком на 2 (два) роки і 364 дні, що діє з «01» вересня 2009р. по «29» серпня 2012р. включно з можливістю подальшої пролонгації».*

Договір від 01.09.2012 підписаний та скріплений печатками сторін.

Договір від 01.09.2012 (із змінами та доповненнями) діє і на даний час (пролонгований).

Факт приймання-передачі приміщення від Підприємства до орендарів підтверджується актами приймання-передачі об'єкта оренди, підписаних та скріплених печатками сторін.

Додаткові угоди до договорів оренди в частині не нарахування індексації орендної плати в 2016 році не укладались (до аудиторського дослідження не надано).

Протягом частини періоду, за який проводилось аудиторське дослідження (2015 рік, 2017 рік та січень-травень 2018 року) Підприємством виставлялись рахунки орендарям на сплату орендної плати з врахування індексу інфляції.

Протягом 2016 року індексація орендної плати Підприємством не нараховувалась.

Причинами зазначеного, згідно інформації Підприємства було:

«Індексація орендної плати не нараховувалась лише у 2016 році відповідно до перехідних положень ЗУ «Про Державний бюджет України на 2016 рік», в інші періоди (2017 р. – січень-травень 2018 р. індексація орендної плати здійснюється відповідно до чинного законодавства). Усі індикативні показники синхронізувались з РВ ФДМУ.

Протягом 2016 року індексація орендної плати Підприємством не нараховувалась. Причинами зазначеного, згідно інформації Підприємства були: здійснений усний запит на ФМУ в ході якого балансоутримувача було повідомлено про призупинення індексації орендної плати на протязі 2016 року. Орендна плата залишається на рівні грудня 2015 року та діє щомісячно на протязі всього 2016 року. Також, була проведена звірка з РВ ФДМУ по Черкаській області щодо застосування орендної плати 2016 року, в ході якої розбіжностей не виявлено.

Станом на січень 2017 року також була проведена звірка з РВ ФДМУ по Черкаській області, в ході якої розбіжності не виявлені. Орендна плата розраховувалась згідно п. 13 Методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 1995 р. № 786 «Розмір орендної плати за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування розміру місячної орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції за поточний місяць.» Тобто за січень 2017 року орендна плата визначалась наступним чином: місячна орендна плати за попередній місяць (грудень 2016р.) скоригована на індекс інфляції за поточний місяць (січень 2017р)».

Запит про надання інформації, інформація Підприємства в Додатку 9 до аудиторського звіту.

Дійсно, згідно пункту 9 Розділу Прикінцевих положень Закону України "Про державний бюджет України на 2016 рік" дію норми ст.10 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" зупинено на 2016 рік в частині індексації орендної плати, тому орендна плата за оренду державного майна в 2016 році повинна нараховуватись без врахування індексу інфляції.

Згідно інформації Фонду Державного майна України, що розміщена на офіційному сайті (<http://www.spfu.gov.ua/ua/news/Prizupineno-indeksaciu-orendnoi-plati-za-koristuvannya-derzhmajnom-u-2016-roci-899.html>):

«У зв'язку з набранням чинності Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», з урахуванням доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 23.02.2016 № 2885/0/2-16 та з метою координації дій орендодавців державного майна і застосування єдиних підходів Фонд державного майна України повідомляє про таке.

Пунктом 9 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» зупиняється на 2016 рік дія норми статті 10 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» в частині індексації орендної плати.

Враховуючи зазначене та з метою реалізації державної політики у сфері оренди державного майна Фондом та його регіональними відділеннями як орендодавцями державного майна на виконання зазначеної норми призупинено індексацію орендної плати за користування державним майном у 2016 році. Нарахована орендна плата за грудень 2015 року (з урахуванням індексу за грудень 2015 року) буде застосовуватись до договорів оренди державного майна, укладених Фондом та його регіональними відділеннями, з січня по грудень 2016 року.

Наприклад, розмір орендної плати за листопад 2015 року становив 1000 гривень. Розмір орендної плати за грудень 2015, відкоригований на відповідний індекс інфляції (індекс інфляції за грудень 2015 року дорівнює 1,007), становить 1007 гривень. Таким чином, розмір орендної плати за користування майном з січня по грудень 2016 року становитиме 1007 гривень (щомісяця)».

При цьому не враховано наступне:

За змістом положень статей 626, 627 Цивільного кодексу, договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього [Кодексу](#), інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Згідно з приписами статей [525](#), [526](#), [629 ЦК](#) договір є обов'язковим для виконання сторонами, а зобов'язання мають виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього [Кодексу](#), інших актів цивільного законодавства. Одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом.

Відповідно до [статті 193 ГК](#) суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. Кожна сторона повинна вжити

усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Порушення зобов'язань є підставою для застосування господарських санкцій, передбачених цим Кодексом, іншими законами або договором. Не допускається одностороння відмова від виконання зобов'язань. До виконання господарських договорів застосовуються відповідні положення [ЦК](#) з урахуванням особливостей, передбачених цим Кодексом.

За змістом [статті 283 ГК](#) за договором оренди одна сторона (орендодавець) передає другій стороні (орендареві) за плату на певний строк у користування майно для здійснення господарської діяльності.

Істотними умовами договору оренди є: об'єкт оренди (склад і вартість майна з урахуванням її індексації); строк, на який укладається договір оренди; орендна плата з урахуванням її індексації; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викупу (частина 1 [статті 284 ГК](#)).

Разом із тим, передача в оренду майна, яке є державною власністю, а також майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання такого майна, регулюються [Законом України "Про оренду державного та комунального майна"](#). Відповідно до цього [Закону](#) однією із істотних умов договору оренди державного майна є орендна плата з урахуванням її індексації (стаття 10).

У [статті 21 Закону України "Про оренду державного та комунального майна"](#) зазначено, що розмір орендної плати може бути змінено за погодженням сторін. Розмір орендної плати також може бути змінено на вимогу однієї з сторін, якщо з незалежних від них обставин істотно змінився стан об'єкта оренди, а також в інших випадках, встановлених законодавчими актами України.

За змістом частини першої [статті 651 ЦК](#) зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом.

[Статтею 632 ЦК](#) передбачено, що ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін. У випадках, встановлених законом, застосовуються ціни (тарифи, ставки тощо), які встановлюються або регулюються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Відповідно до частини третьої [статті 762 ЦК](#) договором або законом може бути встановлено періодичний перегляд, зміну (індексацію) розміру орендної плати за користування майном.

Ураховуючи наведене, розмір орендної плати може бути змінено за погодженням сторін, а в разі законодавчої зміни її розміру нормами чинного законодавства передбачено можливість внесення відповідних змін до умов договору.

Водночас, передбачені [статтею 284 ГК](#) і [статтею 10 Закону України "Про оренду державного та комунального майна"](#) істотні умови договору оренди,

зокрема орендна плата з урахуванням її індексації, є обов'язковими для суб'єктів права державної власності, майно яких є об'єктом оренди.

За змістом частини 2 [статті 284 ГК](#) та частини 4 [статті 10 Закону України "Про оренду державного та комунального майна"](#) умови договору оренди зберігають свою силу на весь строк дії договору, а також у разі якщо після його укладення законодавством встановлено правила, що погіршують становище орендаря.

Відповідно до укладених договорів, як орендарі прийняли на себе зобов'язання протягом строку дії договорів сплачувати орендну плату з урахуванням її індексації (пункти 3.3 відповідних договорів) і такий обов'язок орендарів умовами договорів не поставлено в залежність від будь-яких обставин.

Укладені між сторонами договори є дійсним і обов'язковим для виконання сторонами, а отже в силу приписів [статті 179 ГК](#), статей [204](#), [629 ЦК](#) породжують для його сторін відповідні права та обов'язки, зокрема право Підприємства отримати орендну плату з урахуванням її індексації, та обов'язок орендарів сплатити цю плату у визначені договорами розміри та строки.

Таким чином, твердження про зупинення на 2016 рік дії норми [статті 10 Закону України "Про оренду державного та комунального майна"](#) в частині індексації орендної плати, а відтак і відсутність обов'язку у орендарів сплачувати оренду плати у встановленому договорами розмірі є безпідставним і таким, що не узгоджується з умовами договорів і наведеними вище вимогами чинного законодавства.

Крім того, слід зазначити, що у [рішеннях Конституційного Суду України від 09.07.2007 № 6-рп/2007](#), від 22.05.2008 № 10-рп/2008 викладено висновок про те, що закон про Державний бюджет України як правовий акт, чітко зумовлений поняттям бюджету як плану формування та використання фінансових ресурсів, має особливий предмет регулювання, відмінний від інших законів України - він стосується виключно встановлення доходів та видатків держави на загальносуспільні потреби, тому цим законом не можуть вноситися зміни, зупинятися дія чинних законів України, а також встановлюватися інше (додаткове) правове регулювання відносин, що є предметом інших законів України, оскільки з об'єктивних причин це створює протиріччя у законодавстві. У разі необхідності зупинення дії законів, внесення до них змін і доповнень, визнання їх нечинними мають використовуватися окремі закони.

При цьому, відповідних змін чи доповнень, які б передбачали обмеження прав орендодавця на отримання у 2016 році орендної плати у повному обсязі (з урахування її індексації) до [Закону України "Про оренду державного та комунального майна"](#) внесено не було, а тому орендарі мають належним чином виконувати укладені договори оренди.

Зазначене підтверджується постановою Верховного суду України від 18 квітня 2018 року по справі № 910/9805/17 (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73699792>)

Таким чином, рішення посадових осіб Підприємства та РВ ФДМУ щодо не нарахування в 2016 році індексації орендної плати **призвели до недоотримання Підприємством орендної плати в 2016-2017 роках та січні-травні 2018 року в загальній сумі 40,58 тис. гривень.**

В ході аудиторського дослідження встановлено, що окремі орендарі несвоєчасно виконували (частково виконували) взяті на себе зобов'язання щодо сплати Підприємству частки орендної плати та відшкодування комунальних послуг.

Так, наприклад, ФОП Карталапов К.М. після завершення договору оренди залишив неоплаченими рахунки за листопад та грудень 2017 року на загальну суму 3,63 тис. гривень.

Згідно інформації Підприємства про проведену претензійно-позовну роботу, на адреси орендарів направлялись претензії, позови щодо стягнення коштів до суду не направлялись.

При цьому, в грудні 2017 року Підприємством списано безнадійну дебіторську заборгованість у сумі 61,96 тис. грн (детально описано по тексті даного аудиторського дослідження), в тому числі 4,7 тис. грн дебіторської заборгованості з орендної плати за 2009 рік Держгірпромнагляду.

Крім направлення претензій, Підприємством направлявся лист до Черкаської місцевої прокуратури (від 14.06.2018 № 165/1-Д) щодо захисту майнових прав Підприємства та звернення до суду з позовом про стягнення заборгованості з ФОП Карталапов К.М.

Листом від 02.07.2018 № 166-10488вих18, Черкаська місцева прокуратура повідомила Підприємство, що *«... З огляду на розумну необхідність судових витрат, є недоцільним сплачувати мінімальний судовий збір у позовах вказаної категорії, де сума заборгованості є незначною. Враховуючи вищевикладене, підстав для вжиття Черкаською місцевою прокуратурою заходів представницького характеру, на даний час, не вбачається».*

Всього, протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року (станом на 31.05.2018) орендарями несвоєчасно виконано взяті на себе зобов'язання на загальну суму **131,65 тис. грн**, в т.ч.:

- орендна плата – 32,21 тис. грн (з неї: поточна – 24,2 тис. грн, прострочена заборгованість – 8,0 тис. грн);

- відшкодування комунальних послуг – 99,44 тис. грн (з неї: поточна – 81,23 тис. грн, прострочена заборгованість – 18,2 тис. грн).

Станом на дату завершення аудиторського дослідження (20.09.2018) орендарями несвоєчасно виконано взяті на себе зобов'язання на загальну суму **22,15 тис. грн**, в т.ч.:

- орендна плата – 3,95 тис. грн (прострочена заборгованість);
- відшкодування комунальних послуг – 18,20 тис. грн (прострочена заборгованість).

Згідно інформації Підприємства: *«Балансоутримувач декілька разів використав своє право на звернення до суду та органів прокуратури щодо заборгованості окремими орендарями орендної плати та комунальних послуг. Однак лише у випадках значної заборгованості (істотно вищої від судового збору) та якщо судові процедури здійснюються в м. Черкаси (за місцем реєстрації орендаря). Наражати підприємство на додаткове (хай навіть тимчасове) вимивання обігових коштів не завжди є доцільним».*

Таким чином, невжиття Підприємством ефективних заходів щодо сплати орендарями належних платежів призвело до недоотримання коштів орендної плати на загальну суму **4,7 тис. грн** та може призвести до недоотримання коштів орендної плати і відшкодування комунальних послуг на загальну суму **22,15 тис. гривень**.

При цьому, укладеними договорами оренди, а також договорами про відшкодування комунальних платежів передбачено право Підприємства нараховувати та стягувати штрафні санкції за несвоєчасне виконання взятих орендарями на себе договірних зобов'язань.

Разом з тим, посадовими особами Підприємства штрафні санкції відповідним орендарям не виставлялись до оплати та не стягувались.

Слід зазначити, що відповідно до ч. 1 ст. 230 Господарського кодексу: *«Штрафними санкціями у цьому Кодексі визнаються господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання».*

Відповідно до ч. 4 ст. 217 Господарського кодексу: *«Господарські санкції застосовуються у встановленому законом порядку за ініціативою учасників господарських відносин ...».*

Встановлено, що на Підприємстві відсутнє Положення (інструкція) про порядок ведення претензійної та позовної роботи. При цьому, відповідно до п. 1.4. Рекомендацій Міністерства юстиції від 15.01.1996 року №2 «Про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, в установі, організації» (далі – Рекомендації Мін'юсту): *«З урахуванням специфіки діяльності підприємства, його функціональних особливостей та структури, видається наказ чи затверджується положення (інструкція) про порядок ведення претензійної та позовної роботи, де чітко розподіляються обов'язки*

структурних підрозділів: служб, відділів, управлінь ... по підготовці і розгляду претензій та позовів. У кожному структурному підрозділі наказом (розпорядженням) керівника ця робота покладається на конкретних працівників».

Таким чином, в ході аудиторського дослідження встановлено факти ненарахування та нестягнення Підприємством з орендарів штрафних санкцій (неустойки, штрафу, пені) за невиконання (неналежне виконання) зобов'язання згідно з умовами договорів, тобто незастосування певного способу забезпечення виконання контрагентом зобов'язання за договором.

Розрахунковий сумовий вираз такого забезпечення за досліджуваний період становить 56,59 тис. грн, крім того штраф 10 % - 3,97 тис. гривень.

Таким чином, не нарахування Підприємством штрафних санкцій по несвоєчасно сплачених сумах орендної плати та відшкодування комунальних платежів призвело до не нарахування та недоотримання коштів Підприємством на загальну суму **60,56 тис. гривень**.

В ході аудиторського дослідження встановлено, що окреме майно Підприємства, яке не використовується в господарській діяльності (частина гаражних приміщень) протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року не було передано в оренду, при цьому Підприємством понесені витрати на сплату земельного податку.

Відповідно до листа Підприємства на адресу РВ ФДМУ від 23.08.2016 № 186/1-Д: *«У зв'язку із значним підвищенням плати за землю в 2016-2017 роках та з метою ефективного управління нерухомим майном, яке не задіяне у виробничому циклі, ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» як балансоутримувач державного майна, активізував діяльність по збільшенню передачі в оренду площ за адресою по вул. Чехова, 108а, де розміщені гаражні приміщення ДП «Черкаський НДІТЕХІМ».*

Наразі в оренду на названому об'єкті нерухомості передано 126,4 м² площ ... Доступним для передачі в оренду залишаються 457,4 м² (окремі бокси, складські приміщення, павільйон).

Для нас наразі є досить важливим пошук стратегічного орендаря, який би взяв в оренду усі гаражні приміщення загальною площею 583,8 м²

Були б вдячні, якби Регіональне відділення Фонду державного майна України по Черкаській області змогло надати допомогу щодо пошуку стратегічного орендаря для передачі йому в довгострокову оренду цілісного комплексу гаражних приміщень ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» ...».

Фактично, станом на 31.05.2018, частина гаражних приміщень, які не використовуються в господарській діяльності Підприємства, а саме: павільйон площею 156,6 м², гараж – 216,6 м²; прибудова – 121,3 м², не передані в оренду.

Проведений аналіз на ринку оренди гаражів, засвідчив досить високу привабливість такого виду оренди майна, як гаражі.

Середня ціна оренди гаражних приміщень по місту Черкаси коливається від 250 грн до 400 грн в місяць за 1 місце.

Ринок на даний час не заповнений, в зв'язку із значною чисельністю автомобілів, які власники паркують під відкритим небом.

При умові здачі даних гаражних приміщень в оренду, Підприємство додатково отримало б (розрахунково) коштів оренди та відшкодування земельного податку за 2015-2017 роки та січень-травень 2018 року на загальну суму 204,75 тис. грн, та в майбутньому, щорічно, буде призводити до непродуктивних витрат у вигляді земельного податку на загальну суму 4,5 тис. грн та до недоотримання коштів орендної плати в сумі 34 тис. гривень.

Встановлено, що протягом 2016 року до Підприємства та РВ ФДМУ надходили заяви щодо оренди гаражних приміщень, зокрема:

- заява від 22.08.2016 – гаражі площею 38,7 кв.м. для розміщення СТО,
- заява від 17.10.2016 - гаражі площею 38,7 кв.м. для розміщення власного автомобіля,
- заява від 30.08.2016 - гаражі площею 16,6 кв.м. для розміщення власного автомобіля.

Від громадян надійшли заяви про відмову від оренди, оскільки висока вартість оцінки майна (до 2 тис. грн).

Таким чином, не вирішення Підприємством питання передачі в оренду частини гаражних приміщень, які не використовуються в господарській діяльності, призвело до упущених вигод, тобто Підприємством розрахунково недоотримано коштів орендної плати та відшкодування земельного податку протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року на загальну суму **204,75 тис. грн**, та в майбутньому, щорічно, буде призводити до непродуктивних витрат у вигляді земельного податку на загальну суму **4,5 тис. грн** та до недоотримання коштів орендної плати в сумі **34 тис. гривень**.

В ході аудиторського дослідження, Управлінням ініційовано перед РВ ФДМУ (лист від 06.09.2018 № 26-23-06-19-18/4390) проведення обстеження індивідуально визначеного нерухомого майна Підприємства (за адресою бул. Шевченка, 205, м. Черкаси) на предмет дотримання орендарями видів (напрямів) діяльності, передбачених договорами оренди.

Обстеження фактично проведено 10.09.2018 комісією в складі представників РВ ФДМУ та Підприємства, в присутності працівників Управління.

За результатами проведеного обстеження не підтверджено, в окремих випадках, фактичне здійснення різних видів діяльності.

Так, наприклад, ФОП Сиса В.О., відповідно до укладеного договору оренди, взято в оренду 22,2 м² приміщень Підприємства, в т.ч.: 7,5 м² - розміщення ксерокопіювальної техніки для надання населенню послуг із ксерокопіювання документів та 14,7 м² - побутове обслуговування населення – ремонт радіотелевізійної та іншої аудіо-відеоапаратури.

В ході обстеження фактично не підтверджено надання ФОП Сиса В.О. населенню послуг із ксерокопіювання документів (в приміщенні відсутня ксерокопіювальна техніка, відсутні вивіски, оголошення щодо надання ксерокопіювальних послуг та їх вартість).

В ході аудиторського дослідження, на адресу РВ ФДМУ Управлінням направлено запит наступного змісту:

«В ході аудиторського дослідження встановлено, що договорами оренди, укладеними РВ ФДМУ (як орендодавцем), балансоутримувачем яких є Підприємство, передбачено розподіл орендної плати за видами (метою) діяльності. ...

В зв'язку із зазначеним та відповідно до п. 11 ст. 10 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26 січня 1993 року № 2939, просимо надати:

- інформацію та підтверджуючі документи, на підставі яких РВ ФДМУ проводив в період 2015-2017 роках та в січні-травні 2018 року розподіл площі за видами (метою) діяльності при укладанні договорів оренди індивідуально визначеного нерухомого майна, що належить до державної власності, балансоутримувачем якого є Підприємство;

- чи здійснювалась РВ ФДМУ в період 2015-2017 роках та в січні-травні 2018 року фактична перевірка виконання умов договорів оренди та використання переданого в оренду майна (зокрема щодо відповідності видів, мети діяльності) та надати завірені копії підтверджуючих документів, якими оформлялися зазначені перевірки (актів обстеження та ін.)...».

Станом на дату завершення аудиторського дослідження (20.09.2018) відповідь Управлінням не отримано, тобто РВ ФДМУ не підтверджено обґрунтованість поділу площ орендарів за різними видами діяльності (і, відповідно, за різними відсотковими ставками орендної плати), а також здійснення РВ ФДМУ фактичної перевірки виконання умов договорів оренди та використання переданого в оренду майна (зокрема щодо відповідності видів, мети діяльності).

Таким чином, застосування РВ ФДМУ різних відсоткових ставок орендної плати, в залежності від видів діяльності орендарів (при тому, що види діяльності з меншими відсотковими ставками фактично не здійснюються); не ефективність контролю РВ ФДМУ за фактичним виконанням умов договорів оренди та використання переданого в оренду майна (зокрема щодо відповідності видів, мети діяльності), призвело до недоотримання коштів орендної плати Підприємством (розрахунково) на загальну суму **49,7 тис. грн** та може призвести в майбутньому до недоотримання орендної плати в сумі **25 тис. грн** в рік.

2.2.2. Прийняття рішення керівництвом Підприємства щодо здійснення ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» підготовки, редагування та друку журналу «Хімічна промисловість України» призвело до непродуктивних витрат

У ході проведення аудиту встановлено, що керівництвом Підприємства, за зверненням Союзу хіміків України, прийнято рішення здійснювати підготовку, редагування та друк журналу «Хімічна промисловість України».

Так, згідно листа Союзу хіміків України від 19.09.2016 № 294/1, адресованого ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»: «... Згідно з Установчим договором щодо видання журналу «Хімічна промисловість України» та наказом Міністерства промислової політики України від 15.08.2005 р. № 306 «Про подальше видання журналу «Хімічна промисловість України» Союз хіміків України, як видавець журналу, має право доручати підготовку та друк журналу будь-якій третій особі, тому, враховуючи вищевикладене, пропонується доручити підготовку, редагування та друк журналу «Хімічна промисловість України» ДП «Черкаський «НДІТЕХІМ», який є членом Союзу хіміків України, при цьому Союз хіміків України, як один із засновників журналу, залишається основним його видавцем і буде, за необхідності, надавати допомогу Черкаському НДІТЕХІМу у виданні журналу.

Редакційна колегія журналу залишається у тому ж складі, якою вона є на цей час, але вона може бути збільшена за Вашою пропозицією.

Погодившись з пропозицією Черкаського НДІТЕХІМу щодо підвищення вартості видання, Союз хіміків України встановив періодичність виходу друкованого журналу «Хімічна промисловість України» в 2017 році 3 рази на рік тиражем до 200 примірників, а передплатну вартість одного примірника журналу – 200 грн, що вже внесено в Каталог передплатних видань України на 2017 рік. ...

ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» має можливість на власний розсуд змінити назву рубрик журналу або збільшити їх кількість у рамках програмних цілей та тематичної спрямованості журналу, а також здійснювати друк рекламних матеріалів та актуальних новин. ...».

Протягом 2017 року та січня-травня 2018 року ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» видано 3 номери журналу «Хімічна промисловість України».

Фінансовим результатом здійснення Підприємством даного виду діяльності став збиток на загальну суму **12,2 тис. гривень**.

Фінансовий звіт ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» щодо видавництва та розповсюдження журналу «Хімічна промисловість України» в Додатку 10 до аудиторського звіту.

Слід зазначити, що відповідно до Статуту ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»:

- п. 4.5: Підприємство діє на принципах повної господарської самостійності та самоокупності,

- п. 3.1: Підприємство створене з метою отримання прибутку.

Відповідно до Господарського кодексу:

- ч. 2 ст. 3: Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями,

- ч. 1 ст. 42: Підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

У січні 2018 року МОН України затвердило Порядок формування Переліку наукових фахових видань України (наказ від 15.01.2018 № 32), в результаті журнал «Хімічна промисловість України» втратив статус наукового фахового видання з березня 2018 року та, як наслідок, втрачається плата за друк наукових статей (близько 1,7 тис. грн на рік).

Слід зазначити, що ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» звертався до Союзу хіміків України щодо пошуку шляхів виходу із даної ситуації.

Згідно листа Союзу хіміків України від 11.07.2018 №186/1:

«Союз хіміків України, розглянувши Ваш лист від 26.06.2018 № 171/1-Д, підтримує вжиття додаткових заходів щодо видання журналу «Хімічна промисловість України», а саме:

1) перехід на випуск електронного формату журналу п'ять разів на рік, що буде сприяти розміщенню реклами, та щорічне видання однієї друкованої версії журналу, в якій мають бути наведені дані про виробництво, постачання на внутрішній ринок та на експорт основних видів хімічної продукції;

2) підвищення вартості друкованого формату журналу та зменшення вартості електронного формату журналу ...».

Таким чином, прийняття рішення керівництвом Підприємства щодо здійснення ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» підготовки, редагування та друку журналу «Хімічна промисловість України» призвело до непродуктивних витрат протягом 2017 року та січня-травня 2018 року коштів Підприємством на загальну суму 12,2 тис. гривень.

2.2.3. Невжиття посадовими особами Підприємства дієвих заходів щодо своєчасного погашення дебіторської заборгованості призвело (може призвести) до недоотримання коштів Підприємством

В ході аудиторського дослідження встановлено списання в грудні 2017 по бухгалтерському обліку Підприємства безнадійної дебіторської заборгованості в сумі 61,96 тис. грн (в т.ч. по орендній платі – 4,7 тис. грн, детально описано по тексту).

Заборгованість виникла в період з 2009 року по березень 2014 року.

Як зазначалось раніше, відповідно до статей 525, 526, 629 Цивільного кодексу України, договір є обов'язковим для виконання сторонами, а зобов'язання мають виконуватися належним чином відповідно до умов договору та вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства. Одностороння відмова від зобов'язання або одностороння зміна його умов не допускається, якщо інше не встановлено договором або законом.

Відповідно до статті 193 Господарського кодексу, суб'єкти господарювання та інші учасники господарських відносин повинні виконувати господарські зобов'язання належним чином відповідно до закону, інших правових актів, договору, а за відсутності конкретних вимог щодо виконання зобов'язання - відповідно до вимог, що у певних умовах звичайно ставляться. Кожна сторона повинна вжити усіх заходів, необхідних для належного виконання нею зобов'язання, враховуючи інтереси другої сторони та забезпечення загальногосподарського інтересу. Не допускається одностороння відмова від виконання зобов'язань.

Так, наприклад, відповідно до акту приймання-здачі виконаної роботи від 29.12.2010 № 113 ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» (як виконавець) здав, а ДП «Черкаський облавтодор» (як замовник) прийняв надані Підприємством поліграфічні послуги на загальну суму 32,88 тис. гривень.

Разом з тим, замовником протягом 2010-2017 років зазначені послуги не були оплачені.

Вжитими Підприємством заходами не забезпечено сплату контрагентами **57,26 тис. грн** коштів за надані Підприємством послуги, виконані роботи.

У зв'язку із сплином терміну позовної давності (3 роки), без проведення претензійно – позовної роботи та внаслідок незастосування у встановлений термін права вимоги кредитора щодо стягнення коштів, Підприємством втрачено можливість повернення цієї заборгованості та втрат фінансових ресурсів на відповідну суму.

Крім того, станом на 31.05.2018 в бухгалтерському обліку Підприємства, в загальній сумі дебіторської заборгованості, рахувалась прострочена дебіторська заборгованість ТОВ «Інтехпроект» (код 35680080) за виконані Підприємством маркетингові дослідження вуглехімії на загальну суму **12,0 тис. гривень**.

Враховуючи відсутність своєчасної сплати ТОВ «Інтехпроект» за виконані Підприємством дослідження, існує певна ймовірність, при умові невжиття посадовими особами Підприємства дієвих заходів, недоотримання зазначених коштів Підприємством.

Слід зазначити, що штатним розписом Підприємства протягом 2015-2017 років передбачена посада юрисконсульта з відповідним посадовим окладом.

Таким чином, невжиття посадовими особами Підприємства дієвих заходів щодо своєчасного погашення дебіторської заборгованості призвело до відволікання обігових коштів Підприємства у тривалу дебіторську заборгованість та недоотримання Підприємством доходів на загальну суму 57,26 тис. грн, і може призвести до недоотримання коштів на загальну суму 12,0 тис. гривень.

2.3. Результати дослідження системи внутрішнього контролю

В ході проведення дослідження системи внутрішнього контролю на Підприємстві, аудиторською групою досліджено сукупність внутрішніх правил та процедур контролю, що запроваджені керівництвом Підприємства для досягнення поставленої мети, забезпечення стабільного і ефективного його функціонування, дотримання внутрішньої господарської політики, збереження, раціонального та економного використання активів, тощо.

Оцінку системи внутрішнього контролю проведено відповідно до Методичних рекомендацій щодо здійснення Держаудитслужбою, її міжрегіональними територіальними органами контролю за станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту, затверджених наказом Державної аудиторської служби України від 14.08.2018 № 177.

Результати дослідження стану внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту оформлено довідкою, яка наведена в Додатку 11 до аудиторського звіту.

Відповідно до Статуту:

- п. 7.3: *«Управління Підприємством відповідно до повноважень, визначених цим Статутом та законодавством, здійснюється директором, який призначається на посаду Уповноваженим органом управління шляхом укладення контракту, у якому визначаються строк найму, права, обов'язки і відповідальність директора, умови його матеріального забезпечення, звільнення з посади та інші умови найму за погодженням сторін»,*

- п. 7.4: *«Директор відповідно до покладених на нього завдань: здійснює керівництво Підприємством; несе персональну відповідальність за стан та діяльність Підприємства; ... уносить Уповноваженому органу управління на затвердження проект фінансового плану Підприємства;*

несе персональну відповідальність за виконання фінансових планів Підприємства;

звітує перед Уповноваженим органом управління про результати діяльності Підприємства; ...

видає накази з питань діяльності Підприємства;

визначає та затверджує штатний розпис і організаційну структуру Підприємства за погодженням з Уповноваженим органом управління;

*затверджує положення про структурні підрозділи Підприємства;
вирішує питання добору, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, призначає на посади та звільняє з посад працівників Підприємства, крім заступників директора, головного бухгалтера, керівника юридичної служби Підприємства, які призначаються на посади та звільняються з посад директором Підприємства за погодженням з Уповноваженим органом управління, здійснює розподіл функціональних обов'язків між ними, уживає заходів для їх заохочення та накладає дисциплінарні стягнення; ...*

вирішує питання організації бухгалтерського обліку та іншого обліку на Підприємстві, а також підписує фінансову та іншу звітність відповідно до законодавства;

вирішує інші питання діяльності Підприємства відповідно до вимог законодавства та цього Статуту».

Між Міністерством промислової політики України, в особі Міністра Новицького В.С. (як орган управління) та громадянкою Ковеня Т.В. (як керівник) укладено контракт з керівником підприємства, що є у державній власності, від 29.07.2008 № 3-38 (далі – Контракт; із змінами, внесеними додатковою угодою від 25.12.2009 № 151), згідно якого:

- п. 1: *«За цим контрактом Керівник зобов'язується безпосередньо і через адміністрацію підприємства здійснювати поточне управління (керівництво) підприємством, забезпечувати його високоприбуткову діяльність, ефективне використання і збереження закріпленого за підприємством державного майна, а Орган управління майном зобов'язується створювати належні умови для матеріального забезпечення і організації праці Керівника»,*

- п. 3: *«Керівник, який уклав цей контракт, є уповноваженим представником підприємства під час реалізації повноважень, функцій, обов'язків підприємства, передбачених актами законодавства, статутом підприємства, іншими нормативними документами»,*

- п. 6: *«Керівник здійснює поточне (оперативне) керівництво підприємством, організовує його виробничо-господарську, соціально-побутову та іншу діяльність, забезпечує виконання завдань підприємства, передбачених законодавством, статутом підприємства та цим контрактом»,*

- п. 6-1: *«Керівник забезпечує складання у встановленому порядку річного фінансового плану підприємства та подає його на затвердження Органу управління майном, з яким укладено цей контракт».*

Відповідно до листа Мінпромполітики директору ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» від 04.07.2011 № 12/1-5-686: *«Наказом Мінпромполітики від 29.07.2009 №100-Д, на підставі укладеного контракту від 29.07.2009 № 3-38, Вас було призначено на посаду директора Державного підприємства «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-економічної інформації в хімічній промисловості». Мінпромполітики України з Вами трудові відносини не розривало».*

Враховуючи лист Мінпромполітики від 04.07.2011 № 12/1-5-686, лист Мінекономрозвитку від 16.05.2017 № 3241-08/15877-08 та ст. 39 Кодексу законів про працю України, Контракт вважається продовженим на невизначений строк.

Таким чином, відповідно до Статуту Підприємства та Контракту, директор Підприємства визначає та затверджує штатний розпис і організаційну структуру Підприємства за погодженням з Уповноваженим органом управління.

Аудиторським дослідженням зазначеного питання встановлено недотримання вимог п. 7.4. Статуту, в частині: не погодження штатного розпису Підприємства на 2015 рік, 2016 рік, січень – листопад 2017 року та січень-лютий, квітень-травень 2018 року з Уповноваженим органом управління, а також відсутності в 2015 році, 2016 рік та січні – листопаді 2017 року організаційної структури Підприємства.

При цьому, штатні розписи Підприємства на 2015 рік, 2016 рік та січень – вересень 2017 року погоджені із зазначенням «Голова профкому» та скріплені печаткою профкому ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»; в штатному розписі Підприємства, що затверджений директором Підприємства 20.09.2017 та введений в дію з 01.10.2017 (діяв до 30.11.2017) відсутнє погодження.

Протягом періоду дії штатних розписів Підприємства, що не погоджені в установленому порядку нараховано та виплачено заробітну плату працівникам Підприємства на загальну суму 4 623 тис. грн (в т.ч.: 2015 рік - 1115 тис. грн, за 2016 рік - 1275 тис. грн, за січень-листопад 2017 року - 1558 тис. грн, за січень, лютий, квітень, травень 2018 року - 675 тис. грн).

Згідно інформації Підприємства по даному питанню:

«Попередня редакція Статуту затв. 17.07.2012 р. (як і редакція від 18.08.2008 р.) діяла до 28.09.2015 р., вона не містила вимоги щодо погодження штатного розпису з Уповноваженим органом управління (Держагенство з управління державними корпоративними правами та майном, Мінпромполітики України).

При погодженні нової редакції Статуту адміністрація інституту не погоджувалася з декількома позиціями, внесеними МЕРТ, зокрема, нормою щодо погодження штатного розпису та УСІХ ПОТОЧНИХ ЗМІН до нього з Уповноваженим органом управління, оскільки процедура погодження традиційно може тривати до 2 місяців, а зміни до штатного розпису, як правило, є дуже нагальними. Якщо ми направляємо зміни до штатного розпису на затвердження до Уповноваженого органу управління, ми не можемо підписати наказ на нагальні зміни до штатного розпису. Однак тривалі дискусії з юридичним департаментом МЕРТ нічого не дали, нова редакція Статуту була затверджена по загальному шаблону, без врахування пропозицій підприємства.

У зв'язку з цим директором було прийнято рішення затверджувати лише річні штатні розписи, а проміжні термінові зміни до штатного розпису

затверджувати наказом по підприємству та погоджувати з профспілковим комітетом.

Слід відзначити, що затвердження усіх поточних змін до штатного розпису суперечить п.9.2. Статуту, оскільки унеможлиблює забезпечення власної господарської діяльності».

Інформація в Додатку 12 до аудиторського звіту.

Варто відмітити, що в штатних розписах Підприємства протягом 2015-2017 років та січень-лютий 2018 року передбачено, що бухгалтерська служба Підприємства очолюється *«Заступником директора з фінансових питань – головним бухгалтером»* (зазначено код класифікатора професій – 1231), що не відповідає вимогам ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV (надалі – Закон № 996): *«... Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації:*

- введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером ...».

Зазначене підтверджується також листом Мінсоцполітики від 13.11.2017 №21929/0/2-17/13.

Крім того, відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 "Класифікатор професій", за кодом 1231 - професійна назва професії/посади: "Головний бухгалтер", відноситься до професійного угруповання "Керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів".

Таким чином, з недотриманням вимог чинного законодавства введено до штатного розпису Підприємства посаду *заступника директора з фінансових питань – головного бухгалтера*, що призвело до використання коштів на виплату заробітної з недотриманням вимог ст. 8 Закону № 996 за період з січня 2015 року по лютий 2018 року на загальну суму 269,4 тис. грн (в т.ч.: 2015 рік – 68,7 тис. грн, за 2016 рік – 86,1 тис. грн, за 2017 рік – 98,7 тис. грн, за січень, лютий 2018 року – 15,9 тис. грн).

Згідно інформації Підприємства (в Додатку 12 до аудиторського звіту):

«Посада заступник директора з фінансових питань-головний бухгалтер була введена до набуття чинності ДК 003:2010 "Класифікатор професій" 01.11.2010 з об'єктивних причин. Після зауваження МЕРТ та опрацювання нормативної бази було прийнято рішення про зміну посади заступника директора з фінансових питань-головного бухгалтера з дотримання відповідних правових процедур».

У штатних розписах Підприємства протягом 2015-2017 років та січня-травня 2018 року відсутній підрозділ внутрішнього контролю або посадова особа, до обов'язків якої входить його здійснення.

Окремого наказу щодо розподілу обов'язків та повноважень між директором, заступниками директора на Підприємстві немає (не надано до

аудиторського дослідження), завдання та обов'язки заступників директора передбачено посадовими інструкціями (в т.ч.: щодо окремих питань внутрішнього контролю на Підприємстві).

Так, наприклад, посадовою інструкцією заступника директора з наукової роботи, затвердженою директором Підприємства 01.09.2008 (чинна протягом періоду, за який проводилось аудиторське дослідження), передбачено:

- п. 3.2: *«Здійснює керування профільними науковими дослідженнями та розробками в якості керівника або ж відповідального виконавця»*,
- п. 3.4: *«Розробляє річні Звіти головної наукової організації ..., довідки про науково-дослідну (науково-технічну) діяльність, консультує бухгалтерію в частині статистичної звітності, яка стосується наукової роботи»*,
- п. 3.5: *«Розробляє внутрішні стандарти, методичні документи щодо наукової діяльності інституту»*,
- п. 7.1: *«Для виконання обов'язків та реалізації прав заступник директора з наукової роботи взаємодіє з: керівниками наукових підрозділів, заступником директора з АГВ, бухгалтерією, інспектором з кадрів»*.

Посадовою інструкцією заступника директора з фінансових питань-головного бухгалтера, затвердженою директором Підприємства 03.12.2013 (чинна до 29.12.2017), крім іншого, передбачено:

- п. 1: *«Організовує фінансову діяльність підприємства, спрямовану на забезпечення фінансовими ресурсами виконання планових завдань, збереження і ефективного використання основних фондів та обігових коштів, трудових і фінансових ресурсів підприємства, своєчасності платежів по зобов'язанням у державний бюджет, постачальникам та установам банків»*,
- п. 2: *«Розробляє проекти перспективних та річних фінансових планів, доводить затверджені показники до підрозділів підприємства»*,
- п. 3: *«Забезпечує своєчасне надходження доходів, оплату рахунків постачальників, оформлення за встановленими строками фінансово-розрахункових та банківських операцій, виплату заробітної плати працівникам, цільовим використанням власних і позикових коштів»*,
- п. 4: *«Аналізує фінансово-господарську діяльність підприємства, бере участь у розробленні пропозицій, направлених на підвищення рентабельності виробництва, зниження собівартості робіт, зміцнення фінансової дисципліни, господарського розрахунку»*,
- п. 5: *«Забезпечує ведення бухгалтерського обліку, дотримуючись єдиних методологічних засад, встановлених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», з урахуванням особливостей діяльності підприємства і технології оброблення облікових даних»*, та інші питання.

Аналогічна, за змістом, посадова інструкція головного бухгалтера, затверджена директором Підприємства 29.12.2017.

Організація бухгалтерського обліку на Підприємстві регламентована наказами про облікову політику, а саме:

- наказ від 11.04.2014 № 19 «Про облікову політику», погоджений Мінпромполітики – лист від 11.04.2014 № 12/3-1-226 (далі – Наказ № 19);
- наказ від 02.06.2017 № 28 «Про облікову політику», не погоджений Мінекономрозвитку, направлений Підприємством на погодження листом від 30.06.2017 № 134/1-Д (далі – Наказ № 28).

Внаслідок не погодження Наказу № 28 Мінекономрозвитку, недотримано вимоги пункту 1 розділу II Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 №1213 (далі - Положення №1213).

Проведеним дослідженням відповідності змісту Наказу № 19 та Наказу № 28 вимогам Положення №1213, встановлено недотримання вимог п. 2 розділу II Положення № 1213, в частині не визначення в Наказі № 19 та Наказі № 28 застосування:

- порядку обліку і розподілу транспортно-заготівельних витрат, ведення окремого субрахунку обліку транспортно-заготівельних витрат;
- переліку створюваних забезпечень майбутніх витрат і платежів;
- порядок обліку фінансових витрат;
- сегментів діяльності, пріоритетного виду сегмента, засад ціноутворення у внутрішньогосподарських розрахунках;
- порядку визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом;
- дати визначення придбаних в результаті систематичних операцій фінансових активів;
- бази розподілу витрат за операціями з інструментами власного капіталу.

Додатком 1 до Наказу № 19 та Наказу № 28 визначено перелік осіб, які мають право підпису документів ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»; разом з тим, Наказ № 19 та Наказ № 28 не містять додатку – графіку документообігу.

В період до 30.07.2015 графік документообігу на Підприємстві був відсутній (не наданий для аудиторського дослідження).

Наказом по ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» від 30.07.2015 № 32/1 затверджено графік документообігу первинних бухгалтерських документів.

Відповідно до п. 1 Наказу № 19 та п. 1 Наказу № 28, бухгалтерський облік на Підприємстві ведеться силами бухгалтерської служби (бухгалтерії), керівництво якої здійснює заступник директора з фінансових питань – головний бухгалтер, який підпорядкований безпосередньо директору; передбачено застосування журнально-ордерної системи обліку з використанням комп'ютерного програмного забезпечення.

Слід зазначити, що фактично в ході аудиторського дослідження не встановлено застосування бухгалтерією Підприємства спеціалізованого

бухгалтерського програмного забезпечення, зокрема, головна книга ведеться вручну (в т.ч. декілька записів виправлені коректором), чим недотримано вимоги п. 2.10, п. 2.11 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88.

Згідно інформації Підприємства (в Додатку 13 до аудиторського звіту):

«Не включені до наказу деякі елементи про облікову політику через відсутність виду діяльності....»

З 2015 р. поступово здійснюється перехід бухгалтерії на сучасне програмне забезпечення. Так, при нарахуванні та виплаті з/плати застосовується програма МЕ ДОК «Зарплата», замість застарілої «Зарплата-DOS». Одночасно здійснюється пошук альтернативного програмного забезпечення. При «сприятливому» фінансовому становищі буде здійснено перехід всієї бухгалтерської служби на автоматизований бухгалтерський облік.

Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Мінфіну від 24.05.1995 № 88 п.2.10, 2.11 головну книгу не заборонено вести вручну. Але при перенесені даних в головну книгу (при втомі очей) можуть виникати прості описки.

Вони ніяким чином не впливають на облік».

Дослідженням фахового рівня працівників бухгалтерської служби встановлено, що він відповідає кваліфікаційним вимогам, визначених у посадових інструкціях.

З метою врегулювання трудових і соціально-економічних відносин працівників і адміністрації Підприємства укладено Колективний договір на 2011-2013 роки, зареєстрований виконавчим комітетом Соснівської районної ради в м. Черкаси 14.07.2011 за № 2567, Колективний договір на 2017-2020 роки, зареєстрований Департаментом соціальної політики Черкаської міської ради 18.12.2017 за № 188-28-7/09.

Аудиторським дослідженням встановлено, що з матеріально-відповідальними особами укладено договори про повну матеріальну відповідальність та щорічно проводилися інвентаризації активів і зобов'язань Підприємства, під час яких перевірялися їх наявність і документальне підтвердження, а також вивчався стан та придатність для подальшого використання майна Підприємства. Відповідно до наданих актів інвентаризації за період, що досліджувався, лишків та нестач не виявлено.

Проведеним аналізом матеріалів попередніх контрольних заходів встановлено:

- протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, органами Держаудитслужби (Держфінінспекції) контрольні заходи на Підприємстві не проводилися;

- останній контрольний захід в ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» проведено КРУ в Черкаській області в 2010 році, за період з 01.07.2007 по 31.03.2010 (загальна сума встановлених порушень - 11,14 тис. грн).

В ході проведення аудиторського дослідження Підприємства встановлено, що в бухгалтерському обліку Підприємства протягом періоду, що підлягав аудиторському дослідженню, за дебетом субрахунку бухгалтерського обліку 127 "Інші нематеріальні активи" відображено суму 5 543,06 тис. гривень.

У своєму поясненні головний бухгалтер Семенюк О.А. яка здійснює та несе відповідальність за бухгалтерський облік на Підприємстві, зазначила, що «...в складі нематеріальних активів з 2011 р відображена вартість земельної ділянки постійного користування відповідно до нормативно – грошової оцінки. Витяги НГО додаються. Такі дії були виконанні попереднім бухгалтером».

Запит про надання пояснення та пояснення, що стосуються дослідження даного питання в Додатку 14 до аудиторського звіту.

Підприємство є власником: земельної ділянки площею 3610 кв. м. за адресою: м. Черкаси, бул. Шевченка, 205 та земельної ділянки площею 1579 кв. м. за адресою (місцезнаходження): м. Черкаси, вул. Чехова, буд. 108а (державний акт на право постійного користування землею від 12.06.2002 №452).

Нормативна грошова оцінка земельної ділянки площею 3610 кв. м. станом на 24.05.2011 згідно з витягом з технічної документації №1871 – гр.-2011 складає 4 536,65 тис. гривень.

Нормативна грошова оцінка земельної ділянки площею 1579 кв. м. станом на 24.05.2011 згідно з витягом з технічної документації №1872-гр.-2011 складає 996,57 тис. гривень.

При цьому, Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291 (далі – Інструкція № 291), передбачено, що на субрахунку 127 "Інші нематеріальні активи" ведеться облік інших нематеріальних активів, якими володіє підприємство (права на здійснення діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо).

Бухгалтерський облік наявності прав користування майном (зокрема, право користування земельною ділянкою) необхідно здійснювати на субрахунку 122 "Права користування майном".

Статтею 13 Закону України «Про оцінку земель» від 11.12.2003 № 1378 (далі — Закон № 1378) передбачено, що для відображення вартості земельних ділянок та права користування земельними ділянками у бухгалтерському обліку відповідно до законодавства України потрібно обов'язково проводити експертну грошову оцінку земельних ділянок [____].

Проте, станом на момент проведення аудиту в Підприємства відсутня експертна грошова оцінка земельної ділянки площею 3610 кв. м. та земельної ділянки площею 1579 кв. м., що є недотримання вимог статті 13 Закону № 1378.

Враховуючи вищенаведене, в бухгалтерському обліку Підприємства, з недотриманням вимог ч. 1 ст. 3 Закону № 996, ст. 13 Закону № 1378, абз. 3 п. 5 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України 18.10.1999 № 242, Інструкції № 291 безпідставно відображено за дебетом рахунку 127 вартість 5 543,06 тис. грн, що призвело до викривлення фінансової звітності Підприємства.

Щодо позик працівникам Підприємства:

Колективним договором Підприємства передбачена можливість надання працівникам Підприємства безвідсоткових позик.

Так, пунктом 7.6 розділу 7 *«Розвиток соціальної сфери інституту, соціально-трудова пільга, гарантії, компенсації»* Колективного договору ДП "Черкаський НДІТЕХІМ" на 2011-2013 роки (чинний по 2017 рік) передбачено: *«Надавати основному та допоміжному виробничому персоналу безвідсоткові позички на потреби, пов'язані зі своїм оздоровленням та оздоровленням членів сім'ї, оплатою навчання дітей, лікуванням, поліпшенням житлово-побутових умов, вирішенням соціально-побутових питань тощо...»*.

Аналогічно, пунктом 7.7 розділу 7 *«Розвиток соціальної сфери інституту, соціально-трудова пільга, гарантії, компенсації»* Колективного договору ДП "Черкаський НДІТЕХІМ" на 2017-2020 роки передбачено: *«Надавати основному та допоміжному виробничому персоналу безвідсоткові позички на потреби, пов'язані зі своїм лікуванням (оздоровленням) та лікування (оздоровленням) членів сім'ї, вирішенням соціально-побутових питань тощо...»*.

Разом з тим, Статутом Підприємства можливість надання працівникам Підприємства безвідсоткових позик прямо не передбачена.

Відповідно до п. 8.5 Статуту: *«Рішення із соціально-економічних питань, що стосуються діяльності Підприємства, розробляються і приймаються його органами управління за участю трудового колективу та уповноважених ним органів і відображаються в колективному договорі»*.

В 2015 та 2017 роках п'яти працівникам Підприємства, відповідно до їх заяв та укладених договорів, видано безвідсоткових позик на загальну суму 29,00 тис. грн (в розмірі від 4,0 до 9,0 тис. грн) на термін до 12 місяців, тобто допущено відволікання обігових коштів Підприємства.

Станом на 31.05.2018 року, працівниками Підприємства повернуто зазначених позик на загальну суму 21,5 тис. грн, заборгованість (поточна) становила 7,5 тис. гривень.

Слід зазначити, що фінансовим планом Підприємства на 2015 рік не передбачена видача безвідсоткових позик працівникам; фінансовим планом Підприємства на 2017 рік передбачена видача безвідсоткових позик працівникам.

Щодо стану виконання Підприємством фінансових планів детально описано по тексту аудиторського звіту.

Отже, враховуючи вище викладене, слід зазначити, що внутрішній контроль Підприємства заслуговує на умовно-позитивну оцінку, а саме: система внутрішнього контролю забезпечує виявлення у діяльності Підприємства можливих ризиків, але є недостатньою для попередження окремих недоліків, які відображені у відповідних розділах даного аудиторського звіту.

ВИСНОВКИ

Результати аудиторського дослідження засвідчили, що діяльність Підприємства спрямована на проведення наукової діяльності у сфері проведення техніко-економічних, науково-аналітичних та маркетингових досліджень з проблем хімічної, нафтохімічної, скляної промисловості та отримання прибутку за рахунок виробничої та підприємницької діяльності.

Протягом досліджуваного періоду Підприємством створено науково-технічної продукції (науково-технічних розробок) в кількості 275.

Фінансовий результат діяльності Підприємства: у 2015 році прибуток становив 68,00 тис. грн., у 2016 році – 4,00 тис. грн., у 2017 році – 15,00 тис. грн, за I квартал 2018 року Підприємство отримало прибуток у розмірі 4,0 тис. гривень.

Фінансовий план Підприємства на 2015-2017 роки направлений на забезпечення мети діяльності Підприємства – отримання прибутку. При цьому, в ході аудиторського дослідження встановлено, що визначені фінансовим планом показники прибутку на 2015, 2017 роки Підприємство виконало, відповідно, на 2 266,7 % (при плані на 2015 рік – 3 тис. грн, фактично – 68 тис. грн) та на 300 % (при плані на 2017 рік – 5 тис. грн, фактично – 15 тис. грн), визначений фінансовим планом показник прибутку на 2016 рік (в сумі 24,0 тис. грн) Підприємство не досягло - фактично отримано прибуток в сумі 4,0 тис. грн, що на 20,0 тис. грн (на 16,7%) менше від запланованого.

За результатами проведеного аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства встановлено, що загальна оцінка ефективності управління Підприємства протягом досліджуваного періоду має середній рівень.

Система внутрішнього контролю на Підприємстві заслуговує на умовно-позитивну оцінку, оскільки забезпечує виявлення у діяльності Підприємства можливих ризиків, але є недостатньою для попередження окремих недоліків, які відображені у відповідних розділах даного аудиторського звіту.

За результатами аудиторського дослідження встановлено низку факторів, що негативно впливали та/або можуть негативно вплинути в майбутньому на фінансово – господарську діяльність Підприємства та ефективність управління його майном.

Зокрема, у ході проведення аудиторського дослідження встановлено недоліків та фактів неефективних управлінських дій і рішень, що

призвели/можуть призвести до втрат активів, та фактів неефективного використання коштів та майна Підприємства на загальну суму **527,4 тис. гривень**.

Основними факторами та недоліками, які негативно вплинули/можуть вплинути на ефективність фінансово-господарської діяльності Підприємства є:

Зовнішні фактори¹ - на рівні РВ ФДМУ:

- окремі рішення посадових осіб РВ ФДМУ, що стосуються орендних відносин, призвели до недоотримання коштів орендної плати Підприємством (розрахунково) на загальну суму **49,7 тис. грн** та може призвести в майбутньому до недоотримання орендної плати в сумі **25 тис. грн** в рік.

Внутрішні фактори²:

- окремі рішення посадових осіб Підприємства, що стосуються орендних відносин, призвели до недоотримання коштів орендної плати і відшкодування комунальних послуг на загальну суму **310,59 тис. грн** та можуть призвести до недоотримання коштів орендної плати, відшкодування комунальних послуг і земельного податку на загальну суму **60,65 тис. грн**;

- невжиття посадовими особами Підприємства вичерпних дієвих щодо своєчасного погашення дебіторської заборгованості призвело до недоотримання Підприємством доходів на загальну суму **57,26 тис. грн** та може призвести до недоотримання коштів на загальну суму **12,0 тис. грн**,

- прийняття рішення керівництвом Підприємства щодо здійснення ДП «Черкаський НДІТЕХІМ» підготовки, редагування та друку журналу «Хімічна промисловість України» призвело до втрат протягом 2017 року та січня-травня 2018 року коштів Підприємством на загальну суму **12,2 тис. грн**,

- встановлено окремі недоліки в системі внутрішнього контролю на Підприємстві.

IV. Рекомендації

Підсумовуючи загальні результати проведеного аудиторського дослідження, аудиторська група пропонує перелік заходів, необхідних для підвищення ефективності управління коштами і майном Підприємства та покращення фінансових результатів діяльності, а саме:

1. Розглянути на нараді з працівниками Підприємства результати аудиту та затвердити план заходів щодо впровадження наданих рекомендацій.

¹ Мають незалежний від об'єкту аудиту характер та показують вплив окремих рішень органу управління на ведення фінансово-господарської діяльності.

² Показують вплив прийнятих управлінських рішень керівного складу об'єкту аудиту на результати фінансово-господарської діяльності.

2. Вжити дієвих заходів (в т.ч. із залученням РВ ФДМУ) щодо забезпечення збільшення надходжень орендної плати та відшкодування витрат балансоутримувача на утримання орендованого нерухомого майна та надання комунальних послуг орендарям.

3. Вжити дієвих заходів для забезпечення окупності видання журналу «Хімічна промисловість України» або розглянути питання доцільності подальшого видання Підприємством даного журналу.

4. Розробити та затвердити комплекс заходів щодо своєчасного погашення дебіторської заборгованості.

5. Розробити та затвердити комплекс заходів щодо відображення в бухгалтерському обліку Підприємства права постійного користування земельної ділянки відповідно до вимог ст. 13 Закону № 1378.

6. Розробити та затвердити комплекс заходів щодо забезпечення отримання доходів і здійснення видатків Підприємством відповідно до затвердженого на відповідний період фінансового плану.

7. Усунути виявлені в ході аудиторського дослідження недоліки (зауваження) в системі внутрішнього контролю Підприємства, в т.ч. відповідно Рекомендацій Мін'юсту розробити та затвердити Положення (інструкцію) про порядок ведення претензійної та позовної роботи.

8. Розробити та затвердити комплекс заходів, які дозволять забезпечити виконання вимог Статуту Підприємства, в частині обов'язковості погодження штатних розписів із Уповноваженим органом управління.

V. Додатки

5.1. Джерела інформації.

5.2. Перелік додатків до аудиторського звіту.

Аудиторський звіт складено в 4-х (чотирьох) примірниках на 53 (п'ятдесяти трьох) аркушах кожен.

Начальник відділу контролю у галузі ЖКГ,
інфраструктури та зв'язку
Управління Північного офісу
Держаудитслужби в Черкаській області

О. ЖУРБА

ПРОТОКОЛ
розбіжностей до аудиторського звіту

Державне підприємство «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-
економічної інформації в хімічній промисловості»

(найменування об'єкта аудиту)
за період з 01.01.2015 по 31.05.2018

Начальник відділу контролю у галузі ЖКГ, інфраструктури та зв'язку Журба Олег Володимирович
(прізвище, ім'я, по батькові державного аудитора)

та,

Директор Державного підприємства «Черкаський державний науково-дослідний інститут техніко-
економічної інформації в хімічній промисловості» Ковеня Тамара Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові керівника об'єкта аудиту)

розглянули та обговорили аудиторський звіт за результатами державного фінансового
аудиту діяльності

Державного підприємства «Черкаський державний науково-дослідний інститут
техніко-економічної інформації в хімічній промисловості»

за період з 01.01.2015 по 31.05.2018
(найменування об'єкта аудиту)

Зауваження до аудиторського звіту, які не враховані державним аудитором:
відсутні

Начальник відділу контролю у галузі ЖКГ,
інфраструктури та зв'язку
(державний аудитор)

Журба О.В.
(підпис) (ініціали, прізвище)

«20» вересня 2018 року

Директор ДП «Черкаський НДПТЕХІМ»
(керівник об'єкта аудиту)

Ковеня Т.В.
(підпис) (ініціали, прізвище)

«20» вересня 2018 року